

Milí Lysáci,

stojíme na sklonku roku 2021 a před námi jsou Vánoce, nejkrásnější svátky v roce. O Vánocích mluvíme jako o svátcích radosti a pokoje. A takové většinou opravdu jsou, nebo by alespoň měly být. Ale co když u vánočního stolu budeme postrádat někoho, kdo nám byl velmi drahý? Také o letošních Vánocích bude bohužel mnoho rodin, kde zůstane po někom volné místo. I v naší rodině tomu tak bude. Budou to pro nás svátky pokoje, tak jako každý rok, ale ta radost bude asi trochu jiná – smíchaná s bolestí z nečekané a nenahraditelné ztráty milovaného člověka. Ale přes veškerou bolest zůstávají Vánoce hlavně svátky naděje. Biblický vánoční příběh vypráví o dítěti, očekávaném a přesto mnohými nepoznaném spasiteli, o němž již dávní proroci prorokovali, že se narodí v judském Betlémě a že bude záchrannou a světlem národům. Betlémské dítě, dítě naděje, se narodilo ve chlévě, kde ho nikdo nečekal. Proto Vám přeji, aby se letos o Vánocích zrodila naděje ve Vašich životech a rodinách i tam, kde už jste ji ztratili.

Přeji vám všem krásný sváteční čas prožitý s těmi, které máte rádi.

Karel Marek,
lídr Lysá nás spojuje

Milí čtenáři,

právě držíte v rukou poslední letošní vydání našeho zpravodaje BEZ CENZURY. Jsme rádi, že vám opět můžeme přinést přehled z aktuálního dění ve městě a také fantastický rozhovor s panem Pokorným o jeho životě spjatém s lyským divadelnictvím. Ne úplně příjemné čtení o největších kauzách posledních třech let snad vyváží vánoční vzpomínání a recepty některých našich členů. Užijte si svátky, odpočítejte si a my se na vás těšíme v příštím roce!

redakce ●

DOTAZNÍK: Co si myslíte o LNS?

Jsou to už tři roky, co se snažíme pomáhat našemu městu a hlídat projekty a investice jeho vedení. Děláme to ve svém volném čase a naším cílem je mít město, kde se dobře žije všem generacím a každý si tu najde, co potřebuje. Abychom se mohli zlepšit, zajímá nás váš názor na nás. Zda je něco, co vás na nás baví nebo naopak zaráží, čeho si ceníte, co se vám nelíbí, jestli v našem počínání vidíte smysl, nebo se podle vás snažíme zbytečně. Pomůže nám to v práci i v přípravách na důležité komunální volby v roce 2022. Sebereflexe je důležitá a potřebujeme k ní právě váš názor. Nemáme problém s konstruktivní kritikou, protože může pomoci zefektivnit naši práci pro toto město. Anonymní dotazník najdete na našich webových stránkách:

<https://lysanasspojuje.cz/>

Rozhovor s Miroslavem Pokorným

Miroslav Pokorný je výraznou uměleckou osobností, přesahující svým významem hranice našeho města. Nejvíce se zřejmě proslavil svým působením v Divadle AHA!, které založil, psal pro něj hry, režisoval. Čtrnáct let byl provozovatelem městského kina, zakladatelem proslulého Klubu 001 a v 90. letech veřejně činným člověkem.

Jste lyský rodák. Jak vzpomínáte na své dětství?

Narodil jsem se v Lysé roku 1950. Spěchal jsem do života tak, že moje maminka stačila doběhnout akorát do kuchyně, kde mě na stole přivedla na svět o dva měsíce dřív, než bylo v plánu. Městské čtvrti, ve které jsem spatřil světlo světa, se odnepaměti říká „Ve Skále“ a lidem zde žijícím „Skaláci“. Toto území bylo z jedné strany obklopeno zámeckou zahradou, a ze všech ostatních nekonečnými ovocnými sady, které se rozpínaly od „černých vrat“ až k lesům Na Viničkách a Hrabáku. Tento rájový roh hojnosti nabízel od jara až do podzimu ovoce všeho druhu a chutí. Velká dobrodružství nám skýtala Hrabanovská černava, jež ve vysokém rákosí ukrývala nebezpečné bažiny a mokřady.

Ve městě samotném nás zajímalo málo. Kromě školy to bylo kluziště na místě nynějšího „burdaparku“, pak ještě kino, které se stalo středobodem našich filmových výprav za hranice snů. Jejich nedílnou součástí byla i cukrárna vedle kina, v níž malinká a hodná slečna Tonička Vlková (kdovíproč přezdívaná „Šelma“), nabízela dnes už nevidané sladkosti. Přestože jsme vyrůstali v temných padesátých letech, naše dětské duše byly plné ideálů, dobrodružství, svobody a volnosti uprostřed přírody.

Jak jste se dostal k divadlu?

Snadno a poměrně záhy. Moji rodiče byli nadšenými ochotníky, tatínek zářil v hlavních rolích. Už v šesti letech jsem uměl zpaměti odříkat text Shakespeareových *Veselých paniček windsorských*. Ve třetí třídě jsem se přihlásil do soutěže tvořivosti mládeže. Připravil jsem si Falstaffův opilceý monolog, zakončený písní: „Do sklepa mě pochovejte, až já tady nebudu, nohama mě ke zdi dejte, hlavou k pípě u sudu.“ což tenkrát soudružka učitelka Hermannová označila za umělecky nepřijatelný počin – a z mého vystoupení sešlo. Někdy ve dvanácti letech jsem se přihlásil do loutkového souboru, který vedl nadšený divadelník pan Hudeček. Měli jsme k dispozici starobylé loutkové divadlo s pohádkovými kulisami a úžasnými dřevěnými marionetami. V inscenovaných pohádkách mi byly z důvodu mé opožděné puberty přidělovány především role princezen, čarodějnic, skřehotavých ježibab a Kašpárků.

Prostřednictvím divadla jste se seznámil se svou ženou. Jak k tomu došlo?

Po skončení loutkářské éry jsme s panem Hudečkem nastudovali pohádkovou činohru *Začarovaný les*. Namísto krásného prince či chytrého Honzy jsem vyfasoval opět roli Kašpárka. Při premiéře v letním kině se stal ten zážrak. Představení bez dechu sledovala i tehdy třináctiletá školačka Ivanka,

Foto: archiv Miroslava Pokorného

kteřá vzplanula prý ke mně nehynoucí láskou, která trvá dodnes. Byla velmi krásná, a tak následovalo platonické období, které pak velmi rychle přešlo do období zakončené svatbou na samé hranici naší dospělosti. Jen pár měsíců nato se nám narodila dcera, která ze mě dle vzorů svých rodičů udělala dědečka už v mých čtyřiceti letech.

Co pro vás znamenalo a znamená Divadlo AHA!

Divadlo AHA! je mým osudem. Štěstím i neštěstím, blahem i zoufalstvím, prostorem, ve kterém jsem i v odporných časech normalizace mohl relativně svobodně realizovat své sny, touhy a umělecká pnutí. Naše první inscenace *Tragedyje masopustu* dosáhla nevidaných více než šedesáti repríz. Každá naše inscenace měla za cíl především oslovit diváky a nabídnout jim originální a nekonvenční pohled na svět. Začasto obecnostou reagovalo velmi přívětivě, jindy hudralo, a nejednou se rozdělilo na nadšené příznivce a zavilé odpůrce. Vyvolávat v publiku rozmanité emoce bylo mantrou naší umělecké činnosti. Jedině přesvědčivá emoce je schopna zasahnout do duše otrlého diváka drápek, který ho nejen pobaví, ale třeba i donutí k zamyšlení. Když to divadelní situace vyžadovala, neváhali jsme „přitlačit na pilu“ a diváky rozplakat, rozesmát situacemi, které vůbec nebyly k smíchu, a ronit krokodýlí slzy dojetí nad směšným počínáním člověka.

Do repertoáru jsme zařazovali vlastní autorské hry, nebo i nekonvenční adaptace klasických komedií. Pilířem naší tvorby však byly inscenace málo známých a často šokujících komedií, zejména polských autorů, které neodpovídaly ideologickým kritériím socialistické kultury. Také jsme uvedli komedie proslulých pařížských bouřliváků Borise Viana nebo Jeana Geneta. Mnohé z těchto her se ocitly na české scéně vůbec poprvé, stejně jako nemilosrdná komedie George Taboriho *Goldbergovské variace*, kterou společně s inscenací hry britského dramatika Harolda Pintera *Narozeniny* považují za vyvrcholení naší amatérské cesty. Poté už následovala profesionalizace Divadla AHA! v pražském divadle GONG, kde se obměněný soubor věnuje převážně tvorbě pro děti a mládež.

Po revoluci jste byl v našem městě aktivní nejen kulturně, ale i politicky. Jak zpětně vnímáte tuto dobu a své působení?

Se smíšenými pocity. Hned po 17. listopadu 1989 svolalo Divadlo AHA! první setkání zakládajících členů Občanského fóra. Velmi brzy jsme uspořádali první mítinky s občany. Nádherná doba, plná euforie, ideálů a nadějí! Ještě před koncem roku jsem byl kooptován Občanským fórem do městské rady a v prvních svobodných volbách zvolen do zastupitelstva města. Od 1. ledna 1990 jsem byl jmenován ředitelem Městského kulturního střediska sídlícího v budově Městského muzea. Pod naše křídla přešlo lyské kino i letní kino. V roce 1991 jsme uspořádali snad největší kulturní akci v historii obce. Oslavy 700. výročí založení města za aktivní účasti tisíců obyvatel a hostů nabídly bohatý kulturní program, který do té doby neměl obdoby. Divadlo AHA! přesídlilo do kina, kde postupně dobudovalo jeviště, vybavené skromnou, ale dostačující divadelní technikou, která slouží dodnes. Multižánrový festival *Divadelní červen* se rozrostl o filmová představení a besedy s tvůrci, večery poezie, scénická čtení. Téhož roku jsme v budově muzea založili věhlasný KLUB 001. V roce 1992 se Občanské fórum rozpadlo. Nově vzniklá ODS vyhlásila mobilizaci a nastoupila na bezohlednou cestu k moci. Já jsem byl odvolán z funkce ředitele kulturního střediska, které pak brzy zaniklo, Klub 001 byl s okamžitou platností zrušen. V roce 1994 jsem přesídlil do Divadla GONG v Praze. O bezprizorní kulturu v Lysé jsme se přesto společně s Divadlem AHA! starali až do roku 2004.

Jste sice v důchodu, ale stále divadelně aktivní. Kde a čemu se věnujete dnes?

Téměř deset let jsem působil jako pedagog herectví na Vyšší odborné škole herecké v Praze, kde jsem „vychoval“ tři generace umělců. Jako režisér spolupracuji s Divadelní agenturou Praha, s profesionálními i amatérskými divadelními na oblastních scénách, působím jako lektor hereckých kurzů a přehlídek amatérského divadla. Svůj divadelní čas stále trávím mezi mladými a kreativními lidmi, takže je mi ta moje opožděná puberta konečně k užítku.

Jak vnímáte současnou kulturní nabídku v Lysé, co byste rád změnil?

Vzhledem k setrvalým poměrům na naší radnici si o podmínkách pro kulturní život města nedělám iluze. Upřímně se domnívám, že díky entuziasmu a bojovnému duchu těch, kteří se kultuře v Lysé věnují, se daří překonávat všechny svízele, jež se odjakživa stavěly do cesty každému záchvěvu svobodné mysli. Přes všechnu maloměstskou zatuchlost je všechno tak, jak má být: Lysá má opět svůj amatérský soubor, hraje se divadlo, pořádají koncerty všech hudebních žánrů, ožívají všechny prostory, sloužící k oživení kulturního života. Doufám, že přínosem bude i plánovaná přestavba sálu v hotelu Král ke kulturním účelům.

Martin Tužinský ●

Nezkrácená verze rozhovoru je dostupná na lysanasspojuje.cz

Finanční bilance spolku Lysá nás spojuje, z.s.

Máme za sebou další covidový rok, kdy jsme se s vámi nemohli moc setkávat, a tak jsme pro aspoň vydávali zpravodaj BEZ CENZURY. Letos vyšla tři čísla v celkové hodnotě 68 147 Kč.

K datu uzávěrky máme po úhradě všech závazků, tj. k 9. 12., na účtu 1706 Kč a do nového roku vstupujeme s prázdnými kapsami :) Celkové výpisy z účtů najdete na našich webových stránkách v sekci *Podpořte nás*. Děkujeme vám za vaši nejen finanční podporu, díky které náš zpravodaj můžeme vydávat. Budeme vděční i za další finanční podporu, kterou v příštím roce využijeme na další vydání BEZ CENZURY, ale také i na nadcházející předvolební kampaň.

Rádi byste podpořili vydávání našeho zpravodaje? Stačí naskenovat jeden z QR kódů, libovolnou jinou hodnotu případně můžete ve svém bankovníctví zadat před odesláním. Děkujeme Vám!

100 Kč

300 Kč

500 Kč

Jak je to s dostupností zdravotní péče?

Kam se obrátit v případě, že potřebujete lékaře a v místě vašeho bydliště „už mají všichni plno“?

Podstatné je vědět, že každý občan České republiky je klientem své zdravotní pojišťovny, ne svého lékaře (svých lékařů). Tedy té pojišťovny, které platí zdravotní pojištění. Každá zdravotní pojišťovna je ze zákona povinna zajistit občanovi zdravotní péči. Ministerstvo zdravotnictví dokonce může uložit zdravotní pojišťovně, která tuto povinnost poruší, a to včetně místní a časové dostupnosti lékařů, pokud až do výše 10 000 000 Kč.

Pokud tedy hledáte lékaře, obraťte se na svoji zdravotní pojišťovnu, ideálně telefonicky na infoliniku. V boxu vpravo najdete spojení na hlavní zdravot-

ní pojišťovny. Pojišťovna vám potom musí dodat seznam místně a časově dostupných lékařů, se kterými má v dané odbornosti uzavřenou smlouvu. To možná i víte a odvěte, že když tento seznam obvoláte, stejně všichni řeknou, že nové pacienty neberou. Co možná ale nevíte je, že v takovém případě se můžete znovu obrátit na pojišťovnu a trvat na tom, aby vám lékaře zajistila ona, protože povinnost leží právě na ní.

Dostupnost zdravotní péče je také stanovena právními předpisy. K praktickému lékaři, na gynekologii, k zubnímu lékaři a do lékárny se má pacient dostat v dojezdové době 35 minut. Pro další odbornosti platí dojezdová doba 45 minut (pro diabetologii, chirurgii, neurologii, oftalmologii, ORL, ortopedii, ultrazvukové, rentgenové a skiagrafičké vyšetření, re-

habilitační a fyzikální medicínu, fyzioterapii, urologii a vnitřní lékařství), 60 minut (pro gastroenterologii, kardiologii, pneumologii a ftizologii, hematologii a transfuzní lékařství, revmatologii, hemodialýzu, psychiatrii, psychologii, logopedii, dermatovenerologii), 90 minut (pro alergologii a klinickou imunologii, angiologii, endokrinologii, nefrologii, klinickou onkologii, dětskou chirurgii, dětskou a dorostovou psychiatrii, dětskou neurologii, ortodontii, vyšetření pomocí počítačové tomografie) a 120 minut (pro dětskou gynekologii, foniatrii a audiologii, radiční onkologii, vyšetření pomocí magnetické rezonance, nukleární medicínu, kardiologii, neurochirurgii, cévní chirurgii, infekční lékařství, lékařskou genetiku, plastickou chirurgii, geriatrici, sexuologii).

Roman Fiala ●

Tel. kontakty na největší zdravotní pojišťovny

- Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR (VZP): 952 222 222
- Zdravotní pojišťovna ministerstva vnitra (ZPMV ČR): 222 222 255
- Česká průmyslová zdravotní pojišťovna (ČPZP): 597 089 205, 810 800 000
- Oborová zdravotní pojišťovna (OZP): 261 105 555
- Vojenská zdravotní pojišťovna (VoZP): 222 929 199, 844 888 888
- Revírní bratrská pokladna (RBP): 800 213 213
- Zaměstnanecská pojišťovna Škoda (ZPS): 800 209 000

Zamiří Skatepark k areálu Pod mostem?

V minulém zpravodaji BEZ CENZURY jsme informovali o situaci kolem skateparku. Od června jsme udělali další kroky a v září jsme na zastupitelstvo podali návrh, za jakých podmínek, kde a za kolik by mohl vyrůst nový skatepark. Bod se nakonec projednával až na říjnovém zastupitelstvu. V průběhu diskuze to vypadalo, že koalice si neprostudovala naše podklady, kde byl celý návrh detailně popsán včetně možnosti dotace a celkových nákladů. Jsme však rádi, že se většinou v zastupitelstvu odhlasovalo, aby do rozpočtu roku 2022 byla vytvořena položka pro výstavbu skateparku a také, aby komise pro kulturu, cestovní ruch a sport probrala nejhodnější umístění. A co jsme konkrétně navrhovali?

Pro připomenutí jenom shrneme, že skatepark byl kvůli výstavbě nové sportovní haly zrušen bez náhrady. Se zástupci skate komunity, konkrétně s Radimem Tomanem, jsme hledali možné řešení a hlavně pozemky vhodné pro výstavbu skateparku nového. Nejlepší možné místo jsme našli pod mostem Bohumila Hrabala, který je však v majetku Středočeského kraje a je svěřený k hospodaření Krajské správě a údržbě silnic Středočeského kraje (KSÚS).

Proto náš zastupitel Karel Marek následně jednal s KSÚS o možnosti pronájmu části tohoto pozemku v Litoli za účelem vybudování skateparku. KSÚS souhlasila s vybudováním skateparku za určitých podmínek, které najdete na našich webových stránkách. Cílem předloženého návrhu bylo vybudování skateparku pro uživatele různých věkových kategorií. Oslovili jsme také provozovatele volnočasového areálu Pod mostem, zda by měli zájem skatepark provozovat jako součást areálu. Pan Karel Nádeníček jako provozovatel areálu s tímto návrhem souhlasil.

Důvody, proč vybudovat skatepark právě pod mostem Bohumila Hrabala:

1. Přirozené zastřešení skateparku mostem snižuje náklady na údržbu, zvyšuje životnost skateparku a zajišťuje možnost využití skateparku i v nepříznivém počasí.
2. I díky areálu Pod mostem jde o rychle se rozvíjející oblast pro volnočasové aktivity. Zároveň areál Pod mostem představuje určité zázemí i pro návštěvníky skateparku.
3. Jedná se o neobydlenou zónu, kde hluk ze skateparku nebude nikoho obtěžovat a bude jej tlumit hluk silnice.
4. Ve spolupráci se Středočeským krajem se v lokalitě u Labe připravuje Labská cyklostezka, lávka pro pěší a cyklisty u mostu Bohumila Hrabala a rekreační přístaviště. Tedy tato lokalita se v budoucnosti dále zatraktivní.

Město se topí v dlužích. Má tedy na skatepark?

Náklady na výstavbu vypočítané z návrhů oslovených firem specializujících se na realizace skateparků po celé republice představují cca 2 mil. Kč. Přesnou sumu lze stanovit až na základě výběrového řízení a projektové dokumentace.

Rozpočet skateparku v základní sestavě vhodné pro různé věkové kategorie se pohybuje kolem 0,5 mil. Kč až 0,6 mil. Kč. Stavební práce, elektroinstalace a splnění požadavků KSÚS se odhaduje na 1 až 1,4 mil. Kč.

Na skatepark je možné získat dotaci např. z projektu Nadace ČEZ – Oranžové hřiště, kde výše dotace může být až dva miliony korun a podávání žádostí není časově omezeno. Pro investici 2 mil. Kč do vybudování nového skateparku jsme navrhovali snížit položku v rozpočtu Komunikace TESCO za 25 mil., kde bylo využito pouze 21 mil. Kč. Případně bychom upřednostnili výstavbu skateparku před realizací zoo koutku s bílým jelenem v zámecké zahradě (2 mil. Kč).

redakce ●

Školní stravování na dalších osm let se Scolarestem

Jako provozovatele školního stravování rada města ve výběrovém řízení znovu vybrala firmu Scolarest, která tuto službu pro Lysou zajišťuje mnoho let. Do výběrového řízení se přihlásily tři další firmy. Kritéria byla pouze dvě: výše nájmu a ochota zaplatit energie.

Nic jiného se nehodnotilo. Rozhodla proto nejvýhodnější cenová nabídka platby nájmu ve výši 300 tis. Kč bez DPH měsíčně a ochota hradit provozní náklady v plné výši. Cenová nabídka výrazně převyšuje platby v minulém období, kdy Scolarest platil 40 tis. Kč měsíčně. Připravovalo se město celé roky o velké peníze, nebo teď Scolarest nabízí výrazně nadhodnocenou cenu a měli bychom být na pozoru, jak si ji od města vybere zpět?

Také vám přijde zvláštní, že jediným kritériem výběru byla cena? Proč se neposuzovaly také kvalita a rozsah nabídky školního stravování? Proč se nebraly v úvahu názory rodičů a žáků z dotazníkového šetření, které jsme připravili na začátku roku?

Skutečně jde městu o kvalitu školního stravování? Jsme zklamaní a je nám líto, že vaše a naše názory a hlasy opět nebyly vyslyšeny.

Scolarest opět zdražuje školní obědy

Rada města na svém zasedání 23. 11. vzala na vědomí zvýšení cen školních obědů, ke kterému dojde 1. 1. 2022. V posledních letech je to již několikrát zdražení, a vždy je zdůvodněno zvyšováním cen

Ceny obědů ve školním roce 2021/2022

Město	Lysá nad Labem	Český Brod	Nymburk	Poděbrady	Brandýs n. L.
	Scolarest	Školní restaurant Český Brod	ZŠ Komenského	ZŠ T.G.M.	ZŠ Na Výsluní
Věková kategorie 7–10 let	32,- Kč (nyní 29,- Kč)	26,- Kč	24,- Kč	25,- Kč	26,- Kč
Věková kategorie 11–14 let	34,- Kč (nyní 31,- Kč)	28,- Kč	26,- Kč	29,- Kč	28,- Kč
Věková kategorie 15 a více let	36,- Kč (nyní 34,- Kč)	29,- Kč	34,- Kč	36,- Kč	30,- Kč

Jaromír Šalek ●

Neutuchající touha splnit si sen: Bazén v ZŠ JAK

Nemá podporu odborníků, široké veřejnosti a ani školské komise. Opoziční zastupitelé z Lysá nás spojuje opakovaně hlasují proti, a dokonce i někteří z koaličních zastupitelů s ním dle svého vyjádření nesouhlasí. Přesto již bylo vydáno stavební povolení k výstavbě malého bazénu v prostorách tělocvičny ZŠ JAK.

Lysé by bazén určitě slušel, ale tento projekt má spíše parametry hotelového wellness než plnohodnotného bazénu pro výuku plavání a relaxaci obyvatel. A co nám tedy předložený projekt říká? Bazén o rozměru 8 x 16,7 m a hloubce 1,2–1,6 m má v jedné polovině plochy dvě dráhy a ve druhé neplaveckou část s trubkovými masážními lehkými a lavicemi a prostorem s vodním ježkem o hloubce 15–30 cm. Aby mohl tento "hotelový bazén" vzniknout, zruší se bez náhrady plně využívaná tělocvična a dojde ještě k přístavbě v pavilonu o velikosti 11,4 x 4,2 m, kde bude umístěno zázemí pro plavčíka a nová náradovna. Využitelnost je plánovaná pro výuku plavání a veřejný provoz. Vstup k bazénu má být po stávajícím úzkém ocelovém schodišti z ul. Škrétova, na kterém se již nyní nemohou dvě osoby vyhnout. Má-li bazén využívat veřejnost, je nezbytné, aby měl svůj vlastní vstup a nedocházelo

k hromadění osob na stávajícím venkovním schodišti. Rovněž v projektu není řešen nárůst počtu osob na společné chodbě. Průvodní zpráva sice uvádí, že na chodbě před tělocvičnami a bazénem bude recepce, v samotném výkresu však umístění recepce zcela chybí a není tak zřejmé, ve které části chodby sloužící jako únikový prostor recepce bude. Je nutné si uvědomit, že schodiště i společnou chodbu nyní využívá větší množství dětských i dospělých návštěvníků sportovních aktivit. Proto je nezbytné, aby byly vyřešeny všechny prostory, ve kterých dojde k nárůstu počtu osob. A to se bohužel nestalo. Myšlenka na výstavbu hotelového bazénu ve škole se poprvé objevila v předvolební kampani ČSSD v létě 2018, přičemž studie za 99 825 Kč byla uhrazena bez vědomí zastupitelů z rozpočtu města. V zadávací dokumentaci pro výběr zhotovitele stavby není uvedena předpokládaná cena akce. S ohledem na rozsah prací (přístavba pavilonu + změna tělocvičny na bazén + technologie bazénu + kompletní rekonstrukce kanalizace, vody, elektřiny a vzduchotechniky + nové šatny, WC a sprchy) lze předpokládat, že náklady budou v desítkách milionů Kč. Otázka zní: Kde chce vedení Lysé vzít peníze na realizaci projektu, když je město zadlužené úvěrem 300 mil. Kč a u téměř každého realizovaného projektu vznikají vícenásobky v řádech milionů až desítek milionů korun? Naprosto chybí kalkulace provozních nákladů bazénu, které se s ohledem na využití mohou vy-

Lysá nás spojuje plně podporuje rekonstrukci pavilonu E v naší největší základní škole, tedy kompletní rekonstrukci kanalizace, vody, elektřiny a vzduchotechniky + nové šatny, WC a sprchy. Tuto rekonstrukci mělo vedení města od samého počátku považovat za prioritní. Nesouhlasíme ale s výstavbou bazénu hotelového typu, který je prosazován koalici. Pokud by škola měla mít bazén, měl by být výlučně pro plavání dětí, případně i dospělých, nikoliv však pro relaxaci dospělých. Mít v základní škole hotelový bazén považujeme za luxus, který si naše město díky utrácení současného vedení města nemůže bohužel dovolit.

šplhat až na 2–3 mil. Kč ročně. Výši provozních nákladů ovlivňuje i množství personálu; je potřeba počítat minimálně se dvěma plavčíky, dvěma recepčními, dvěma uklízečkami, jedním údržbářem. Provoz naše radní bohužel nezajímá, protože dle slov starosty Karla Otavy se nyní řeší koupě/výstavba a ne další provoz. Takto se ale řádný hospodář chovat nemá. Pokud si chceme něco koupit, musíme přece vědět, kolik nás to v budoucnu bude stát a zda na to budeme mít. Vzhledem k současnému finančnímu stavu města je podobný projekt naprosto mimo jeho možnosti.

Dle stavebního povolení stavební práce nesmí narušit chod školy. Plánovaná doba výstavby je ovšem jeden rok a má začít de facto ihned po skončení výběrového řízení; předpokládá se tedy zahájení ještě v průběhu školního roku 2021/2022. Opravdu lze provést stavbu takového rozsahu, aniž by byl omezen provoz zbylých tělocvičen? Nebo tělocvičny snad nejsou škola a radní nám tímto svým jednáním chtějí říct, že naše děti tělocvik nepotřebují?

V pavilonu E se dnes nacházejí tři plně vytížené tělocvičny, které jsou užívány dětmi ze tří základních škol, jedné střední školy a širokou veřejností. Jedna tělocvična zcela zanikne, a to bez náhrady.

Radka Bláhová, Vladislav Špíchal ●

O co vlastně jde?

Kámen úrazu tkví v tom, že pavilon E nutně potřebuje rekonstrukci sociálního zařízení. Toalety a sprchy jsou v havarijním stavu a hygiena již kvůli jejich nevyhovujícímu stavu udělila i pokutu. Musí tedy dojít i k rekonstrukci vodovodu, kanalizace, elektřiny a dalších návazných sítí. Toalety a sprchy jsou nyní umístěny v suterénu pod tělocvičnami. Každý normálně myslící člověk by řekl: Opravte jen suterén a tělocvičny nechte, jelikož ty nejsou v havarijním stavu.

V roce 2019 se nám podařilo realizaci bazénu zastavit a snížit v rozpočtu položku na projektovou dokumentaci pro rekonstrukci tohoto pavilonu na částku 500 tis. Kč z původních 1 500 tis. Kč, tedy na částku odpovídající pouze rekonstrukci daného pavilonu.

Pro členy Rady je umístění bazénu v jedné z našich základních škol natolik důležité, že dne 9. 7. 2019 (ani ne měsíc po zastupitelstvu, kde se odhlasovalo, že realizace bazénu bude pozastavena) rozhodli, že zastupitelstvu opět předloží návrh na vytvoření položky v hodnotě 2 mil. Kč, tentokrát ale s názvem „PD rekonstrukce školního bazénu a pavilonu E, ZŠ J.A.K.“ Koalice svou většinou tento návrh v zastupitelstvu znovu schválila.

V nouzovém stavu na začátku roku 2020, kdy rozumný hospodář převracel každou korunu a zvažoval, zda ji utratit nebo ne, naše město vypsalo veřejnou zakázku na projektovou dokumentaci na 1. i 2. etapu rekonstrukce pavilonu ZŠ JAK za 1 452 000 Kč, která řešila umístění bazénového tělesa, nové šatny, vzduchotechniku a rekonstrukci sociálních zařízení pavilonu školy, a to podle studie vypracované SM ARCHITECTS s.r.o.

Dvakrát do téže řeky nevstoupíš? Fruta včera, dnes a zítra

Historie území

Historie území bývalé Fruty se začala psát po skončení třicetileté války. Tehdejší majitel panství Jan Špork získal několik gruntů naproti současné radnici a přesunul sem tehdy patrně zpustlý panský hospodářský dvůr. Tento dvůr stával původně na Čerění, tedy zhruba v místech dnešní jídelny Scolarest a Veleslaviny ulice. Jeho součástí byl i tehdy nezbytný pivovar.

Nový pivovar byl zprovozněn patrně již v polovině 50. let 17. století jihovýchodním směrem za nově budovaným panským dvorem. Jeho základem byl vydatný pramen vody, který byl na přelomu 19. a 20. století využit ke zřízení prvního lyského vodovodu. Vodovod vedl z pivovaru přes Husovo náměstí na zámek. V pivovaru byl také zřízen první zdroj elektřiny, který své přebytky dodával do městské sítě.

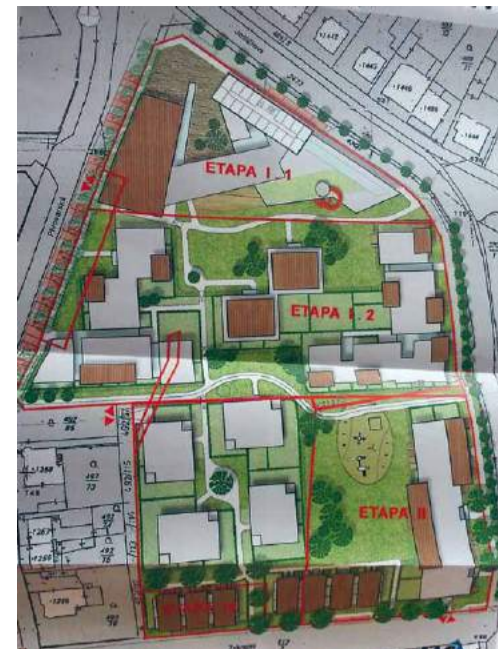
Pivovar byl až do 20. století vrchnostenským provozem. Zásoboval většinu hospod na celém lyském panství. Jeho přímým provozovatelem byl obvykle sládek, který ho měl v pachtu od vrchnosti a zodpovídal tak za výrobu. Když v roce 1862 pivovar vyhořel, převzal ho nejprve podnikatel Salis a v roce 1898 Jan Slunéčko, původem z Neustupova, švagr MUDr. Rudolfa Jedličky. S jeho jménem je spojeno i neznámější období pivovaru. Po první světové válce získal pivovar do osobního vlastnictví. V roce 1932 začal s přidruženou výrobou sodovky *Lysanka*. V l. 1918–1919 vykonával dokonce funkci vládního komisaře, který řídil město za zemřelého starostu a suspendované zastupitelstvo. Z jeho jména tedy vzniklo současné pojmenování Slunéčkova či Slunéčková zahrada, které se váže k nejjihnější části území tzv. Fruty.

Změny roku 1948 znamenaly konec lyského pivovaru. Objekty převzala Středočeská Fruta, národní podnik a zřídila zde zelárnu. Výroba se postupně rozšiřovala a areál byl zvelebován do podoby moderního provozu. Základním sortimentem zůstávalo zelí a okurky, původně oboje kvašené, od 70. let 20. století pak zpracovávané na nové sterilizační lince. Postupně se přidala výroba zeleninových směsí, třeshňových a višňových kompotů. Provoz též vypomáhal se zpracováním jahod a meruněk pro nymburský závod.

Ačkoliv již začátkem 80. let byl zvažován útlum, byla Fruta v provozu až do začátku 90. let 20. století. Definitivní tečku za jejím provozem znamenaly restituční majetku z počátku 90. let 20. století. O objekt se přihlásil dědic Jana Slunéčka Ing. Michael Meixner a provoz byl k 31. 10. 1991 uzavřen.

Krátká historie prodeje pozemků 1997–2021

V roce 1997 získalo město do svého vlastnictví pozemky v bývalé Frutě (přes 10 tis. m² za 6,5 mil. Kč). Město areál deset let využívalo jako sběrný dvůr. V roce 2007 proběhla anketa mezi obyvateli města s cílem definovat priority při zástavbě tohoto území. Vzešel z ní jasný požadavek, aby byla s bytovou výstavbou postavena také občanská vybavenost: společenský sál pro 400 návštěvníků, bazén pro veřejnost, pošta, hotel. V červnu 2007 byl všemi čtrnácti přítomnými zastupiteli schválen záměr na prodej pozemků za účelem zástavby bývalého areálu Fruty, kde jako jednu z podmínek prodeje město požadovalo zajištění výstavby všeho výše zmíněného. Z dnešních zastupitelů hlasovali pro: J. Havelka, K. Otava, P. Gregor, J. Kolman, J. Kořínek, omluven z jednání byl H. Fajmon. Nabídku podaly pouze dvě společnosti – vítězná MS Development s.r.o. a MK Trading. Dle zápisu ze zastupitelstva se zdá, že pro MS Development s.r.o. nepanovala shoda, hlasovalo pro ni jen osm zastupitelů. Byla připravena smlouva, kterou v červnu 2008 schválilo zastupitelstvo jedenácti hlasy (vč. p. Fajmona, Havelky, Kolmana a Otavy). Citujeme z článku J. Havelky v *Listech* 2/2008: „Ve své nabídce se (MS development) zavázala realizovat stavbu všech výše uvedených staveb, které si občané v dané lokalitě přáli. V rozhodování zastupitelstva města hrál významnou roli zejména způsob zajištění financování celého projektu a jeho životaschopnost. Z těchto důvodů byla vybrána výše uvedená firma, která dle názoru většiny zastupitelů předložila důvěryhodný projekt spočívající na reálných ekonomických základech, které zaručují budoucí bezproblémovou výstavbu a chod celého areálu. Předpokládáme ukončení výstavby je konec roku 2010.“ Záraz se nestal a občanská vybavenost nestojí dodnes. Pro dokreslení celé situace uvedme, že firma městské pozemky měla pouze v pronájmu do 6/2021 s ročním nájmem 154 000 Kč, a teprve až na nich vybuduje domy, je měla odkoupit za méně jak kupní cenu 1,1 tis. Kč/m² (v roce 2008) až 1,4 tis. Kč/m² (v roce 2018). Tato nízká kupní cena byla zdůvodněna údajným závazkem vybudování občanské vybavenosti.

Zdroj: Karel Marek, autor

Projekt Slunéčkova zahrada (vítězná nabídka firmy MS Development s.r.o.)

FRUTA – etapa I.1 – OBČANSKÁ VYBAVENOST (městské pozemky)

- plavecký bazén – 25 m s tobogánem, kapacita 50 návštěvníků
- pošta – kapacita 225 m² netto
- obchody a provozovny – kapacita 375 m² netto
- víceúčelová hala – kapacita 400 návštěvníků (plesy, kulturní akce, rekreační a výkonnostní sport)
- pasáž – další odbytová místa kavárny, foyer víceúčelové haly – kapacita 400 návštěvníků
- kavárna a restaurace – pro pasáž i hotel, kapacita 140 míst
- hotel – kapacita 40 pokojů
- kryté parkoviště – 110 míst

FRUTA – etapa I.2 – BYTOVÉ DOMY (městské pozemky)

- 147 bytů v bytových domech na prodej (průměrná velikost bytu 68 m²)
- 213 krytých parkovacích stání

Slunéčkova zahrada* – etapa II. – BYTOVÉ DOMY (soukromé pozemky)

- *název projektu je dle bývalého majitele pozemků
- 121 bytů v bytových domech na prodej (průměrná velikost bytu 71 m²)
- 207 krytých parkovacích stání

JEDNOTA – etapa III. – BYTOVÉ DOMY (soukromé pozemky)

- 13 bytů v bytových domech na prodej, průměrná velikost bytu 97 m² – mezonetové byty jako alternativa pro bydlení v rodinném domě
- 27 krytých parkovacích stání

AKTUÁLNÍ STAV

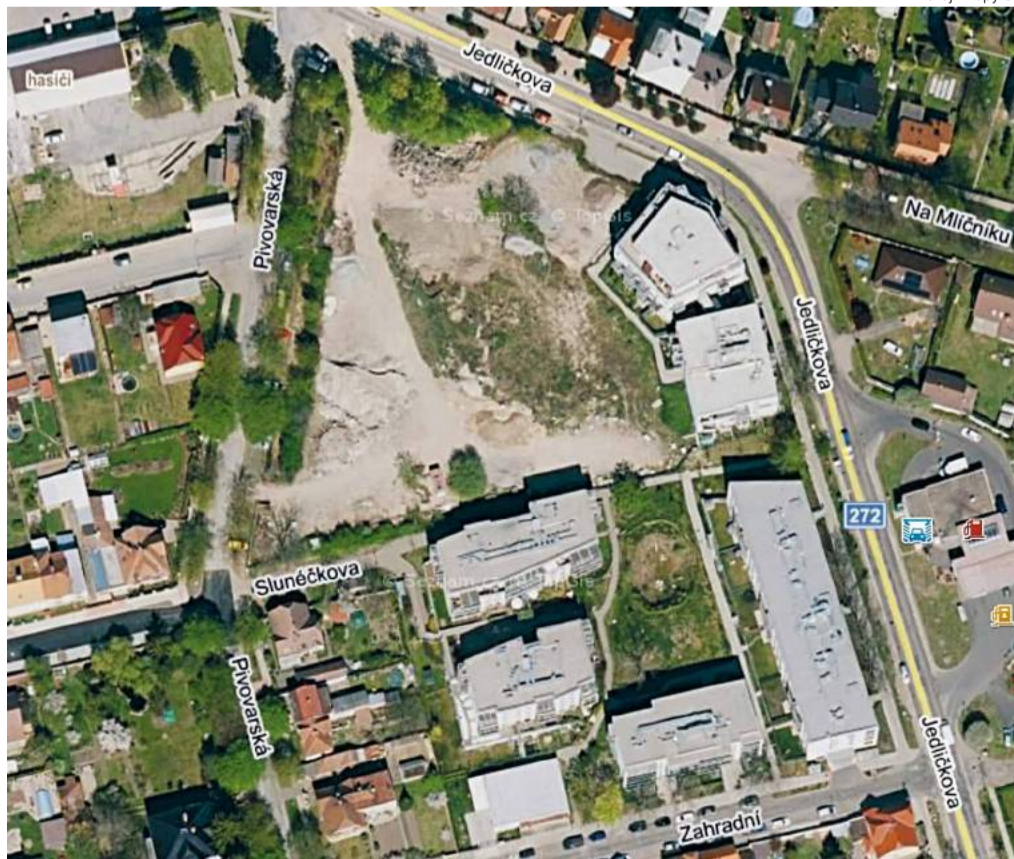
Jedním z bodů letošního říjnového zastupitelstva byl návrh H. Fajmona (ODS) s několika variantami jak naložit s pozemkem v areálu bývalé Fruty. Pozemek s rozlohou přes 8000 m² je poslední ucelenou volnou plochou v centru města v majetku Lysé nad Labem. Letos vypršela smlouva mezi městem a společností MS Development s.r.o. o využití těchto pozemků pro jejich developerský záměr. Na radě a zastupitelstvu nyní je rozhodnout, jak s ním nakládat dále. Na zastupitelstvu jsme žádali nejen o větší prostor pro zastupitele k diskusi o tomto tématu, ale také o zjištění názoru širší veřejnosti, např. anketou.

Zastupitelstvo schválilo uspořádat niankety a to, že se sejde v listopadu na pracovní schůzce, kde v širší diskusi jednotlivé možnosti rozvoje daného území. Setkání na toto téma však nebylo svoláno. Anketa byla zveřejněna v prosincových Listech a také na webových stránkách města. Bez bližšího projednání mezi všemi zastupiteli a bez poznání názorů občanů zastupitel Fajmon (ODS) navrhl na prosincovém zastupitelstvu vytvoření bytového družstva Jedlička pro využití části pozemku p.č. 3758/1 v lokalitě bývalé Fruty. Není to předčasné? Vždyť teprve vyhlásili anketu pro veřejnost. Názor občanů je nezajímavý? Je již přede rozhodnuto?

Jak to vidí Lysá nás spojuje?

Rozhodně pozemky neprodávat. Navrhujeme využít tento pozemek mimo jiné pro výstavbu nových městských bytů a zdvojnásobit tak městský bytový fond v Lysé. Dále je možné pozemek využít pro výstavbu moderního domu s pečovatelskou službou včetně ordinací pro lékaře, či pro jednání se Středočeským krajem o výstavbě nového Domova pro seniory. Jedná se o poslední městský pozemek v centru, kde se dá v budoucnu realizovat občanská vybavenost, která v našem městě tak chybí. Pro tento účel je nutné uchovat část pozemku jako rezervu. Tento mimořádně vhodně umístěný pozemek bychom zkrátka měli využít ve prospěch města a jeho občanů, ne developerů.

Zdroj: mapy.cz

Projekt Slunéčkova zahrada

Právní rozbor uzavřené smlouvy se společností MS development s.r.o.

Z důvodu pochybnosti o výstavbě občanské vybavenosti v areálu bývalé Fruty byl na podnět finančního výboru zastupitelstva města zpracován advokátem Mgr. Štěpánem Řihákem právní rozbor uzavřené smlouvy. Výsledek tohoto právního rozboru byl projednán 18. 11. 2015 na zastupitelstvu města a odpověděl na klíčové otázky takto:

1. Má společnost MS development s.r.o. povinnost postavit občanskou vybavenost?

Developer má právo rozhodnout se, zda stavbu provede či nikoliv. V případě, že se rozhodne stavbu provést, je povinen řídit se principy obsaženými v nabídce ze dne 14. 11. 2007, tedy je povinen postavit občanskou vybavenost.

2. Může město uplatnit sankci a v jaké výši, pokud občanská vybavenost nebude vybudována?

Smlouva nedává městu právo uplatnit vůči developerovi sankci případně, že občanskou vybavenost nevybuduje.

3. Jsou definované etapy výstavby závazné?

Podle názoru zpracovatele rozboru je pro developera závazná časová posloupnost jednotlivých etap uvedených v nabídce.

Právní rozbor potvrdil, že dle smlouvy developer neměl povinnost stavět občanskou vybavenost, smlouva neobsahovala sankce za její nepostavení a byla porušena etapizace, protože občanská vybavenost byla definována jako I. etapa, tedy měla se stavět mezi prvními stavbami. Tedy bez výstavby občanské vybavenosti není možné pokračovat ve výstavbě bytů.

Jak je v celé kauze Slunéčkovy zahrady zapojen Karel Marek?

„V roce 2015 jsem se jako člen finančního výboru zajímal o to, proč nic z toho, co pan Havelka jako tehdejší starosta sliboval, nebylo zatím realizováno. Detailně jsem si prostudoval smlouvu a došel jsem k zjištění, že smlouva neobsahuje pro firmu MS development s.r.o. povinnost občanskou vybavenost postavit a ani sankce, pokud ji nevybuduje. Toto zjištění potvrdil i právní rozbor smlouvy zadaný městem, který jsem na základě svých zjištění inicioval. Díky tomu se podařilo na městských pozemcích zastavit výstavbu dalších bytových domů bez občanské vybavenosti a již zastavěné pozemky o rozloze cca 2 tis. m² odprodat firmě za zvýšenou cenu. Díky tomu dnes můžeme znova rozhodnout o využití 8 tis. m² v centru města.“

Karel Marek

ANKETA

Město vyhlásilo anketu, aby zjistilo, co si občané v této lokalitě přejí mít. Prosíme, přidejte i vy svůj názor. Připomínáme, že můžete zaškrtnout více možností, ale i vypsat svoji vlastní představu. Pokud např. preferujete výstavbu městských bytů, napište to tam doslovně, nezaškrťte možnost s čistě bytovou výstavbou, není z toho zřejmé, jaký typ bytové výstavby myslíte. Anketu najdete zde: https://bit.ly/anketa_fruta

Není uvedeno, do kdy bude anketa otevřena, ale doporučujeme zbytečně neotálet. Prosíme, využijte tuto možnost a dejte městu najevo svůj názor.

Co jsme společně s vámi dokázali?

Čeká nás poslední rok před komunálními volbami. Za poslední dva roky vidíme pomalu se měnící a probouzející se občanskou společnost v naší republice. Veřejnost, tedy občané a zejména mladí lidé se začali více zajímat o místo, kde žijí. Více kontrolují politiky a kroky koalic či vedení měst. V Lysé to žije možná ještě trochu víc a my jsme moc rádi, že se z vás stala aktivní veřejnost, které není lhostejná budoucnost našeho města.

Jako opozice nemáme moc možností ovlivnit dění ve městě. Jsme standardně přehlasováni koaliční většinou. Jsou však situace, kdy, i když se to zdá nemožné, cesta existuje. Od posledních komunálních voleb v roce 2018 se v Lysé udály tři zásadní věci:

1. Jako opozice jsme s vaší velkou pomocí zastavili výstavbu ubytoven na Mlíčnicku, které byly dimenzované až pro 2000 lidí.
2. Vyhlásili jsme referendum, ve kterém jste nedopustili prodej téměř tří set městských bytů,

které umožňují finančně dostupné bydlení seniorům a mladým rodinám a které zároveň pro město představují pravidelný příjem.

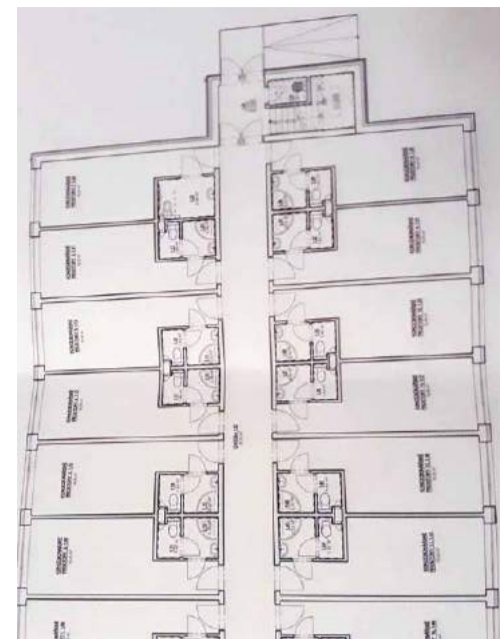
3. Zamezili jsme vybetonování krásného kusu přírody, tzv. mokřadu Žabák, projektem Centrum záchranářů.

Během příštího roku budeme postupně zveřejňovat naše plány a program pro Lysou nad Labem do blízkých se komunálních voleb. Začneme vám také představovat naše kandidáty a jejich profesní zkušenosti, díky kterým může

me Lysou posunout do aktuálního století. A prosíme, kdykoliv budete mít dotazy k programu nebo kandidátům, neváhejte se s námi spojit a vše probrat. My jsme tu pro vás. A to myslíme zcela vážně.

Připomeňme si však teď jednotlivé kauzy blíže. Právě u kauzy Mlíčnick byla opozice poprvé cenzurována v Listech a vydala proto vlastní informační leták, který se posléze změnil do dnešní podoby zpravodaje BEZ CENZURY.

Dvoustránku připravila redakce ●

Půdorys vnitřního členění budov navrhovaných pro lokalitu Mlíčnick

Foto: Kresba SW Architects s.r.o.

Ubytovny na Mlíčnicku

Vizualizace SW Architects s.r.o.

Dne 17. 4. 2019 na zastupitelstvu schválila koalice ČSSD, ODS, ANO, Naše Lysá a KSČM i přes výrazný nesouhlas opozice a přítomných občanů plánovací smlouvu na připojení vodovodu a kanalizace v lokalitě Na Mlíčnicku pro areál devíti hal určených pro drobnou výrobu, řemesla a ateliéry. Ateliéry a studia jsou sice nebytovými prostory, nicméně občanský zákoník v nich umožňuje bydlet. Je známo, že ateliéry a studia se již řadu let staví tam, kde je územním či regulačním plánem zakázána či omezena výstavba bytů, a že se v nich následně bydlí. Projekt investora byl koncipován jako haly pro drobnou výrobu, řemesla a ateliéry. Předložený projekt díky vysokému počtu ateliérů a malých kancelářských prostor s vlastním sociálním zařízením oprávněně vzbuzoval velké obavy, že se ve skutečnosti jedná o ubytovny pro celkem až dva tisíce sezónních pracovníků. Projekt ani nebyl předložen všem zastupitelům, v materiálech měli pouze zakreslení objektů v mapě včetně návrhu sítě. Projektant přišel až na jednání zastupitelstva a tam ho představil. Opozice proto vůbec neměla tušení, co se chystá, a vznikaly oprávněné obavy.

Připomeňme si několik skutečností

Investorem stavby byla společnost K A T C H E R, spol. s r.o. (se sídlem v jednom bytě v Praze, bez zaměstnanců, všichni majitelé firmy byli občané Ruské federace). Již v srpnu 2016, tedy dva měsíce po prvním nástupu současného starosty do funkce,

zpracovává společnost SM Architects s.r.o. z podnětu firmy KATCHER studii na využití dotčeného území.

SM Architects s.r.o. je společnost hojně využívaná současným vedením města. Tato společnost za městských 99 825 Kč zpracovala studie pro bazén, které v své předvolební kampani v roce 2018 použila ČSSD.

Podle městských smluv jde dále o projektovou dokumentaci (dále PD) infocentra, PD MŠ Drážky, stavebně technický průzkum historické části radnice, PD ZŠ JAK pavilon E, studie propojení pavilonu A a E, která v sobě skrývá i bazén z kampaně ČSSD, a poslední je výkon autorského dozoru a případná změna PD před dokončením radnice.

Plánovací smlouva o napojení na vodovod a kanalizaci byla poslední pojistkou města, jak developerovi stanovit podmínky způsobu využití areálu v souladu s veřejným zájmem. Bylo možné schválení smlouvy odložit do vyjasnění všech rizik, a ne ji urychleně schválit. Místo toho koalice důvěřovala nejasnému projektu této neznámé firmy a tvrzení zastupitelů Havelky a Fajmona (oba ODS), že město plánovací smlouvu schválit musí.

Naši opoziční zastupitelé ve snaze eliminovat riziko vzniku ubytoven navrhovali:

1. Odložit schválení plánovací smlouvy do dalšího zasedání zastupitelstva města (z dubna 2019 na červen 2019), na které požadovali pozvat investora k vysvětlení záměru.
2. Smluvně ošetřit právní záruky, že se dotčené stavby nestanou ubytovny.

Ani jeden návrh nebyl na zastupitelstvu v dubnu 2019 koalici ODS, ČSSD, ANO, Naše Lysá a KSČM schválen.

Vzhledem k tomu, že vedení města vůbec ne-reagovalo na naše připomínky a záměrně dál tento projekt podporovalo, rozhodli jsme se upozornit občany na vznikající riziko. Článek, který jsme napsali do *Listů* (05/2019) nám nebyl otištěn. Proto jsme ho vydali sami na vlastní náklady a položili tím základy našeho zpravodaje *BEZ CENZURY*. Tento samostatný leták ke kauze ubytoven měl v sobě také informace k petici, prostřednictvím které svůj názor mohli vyjádřit i občané. Vyzvali jsme také vedení města, aby na zasedání zastupitelstva 26. 6. 2019 revokovalo schválení plánovací smlouvy a aktualizovalo územní plán města tak, aby nebylo možné v Lysé nad Labem stavět velkokapacitní ubytovny.

Ukázkou toho, jak vedení radnice v této věci své město a občany (ne)zastupovalo, je námitka vznesená až dne 31. 5. 2019 starostou Otavou k již téměř dva roky probíhajícímu územnímu řízení se strohým odůvodněním na sedm rádků. V tu dobu byli občané již informováni o vzniklé situaci, probíhalo podepisování petice a o zamýšleném projektu se v celém městě vedla rozsáhlá diskuse. Nebyť veřejného tlaku, námitka by pravděpodobně nikdy nevznikla a řízení by pokračovalo dál.

Starosta Otava potvrdil, že město jako účastník řízení podalo v územním řízení za téměř dva roky vedení řízení pouze jednu námitku, a to právě až dne 31. 5. 2019. Do spisu vedeného stavebním úřadem se vyjma paní tajemnice nebyl za město nikdo podívat, aby zjistil, jak projekt vypadá a jaká stanoviska jsou ve spisu založena. Nebyly tak, a ani být nemohly, účinně hájeny zájmy občanů Lysé.

Zlomové bylo zastupitelstvo v červnu 2019 za účasti médií vč. televize. Městský architekt pan ing. arch. Jan Storch tady prohlásil, že označení projektu jako haly pro drobnou řemeslnou výrobu a ateliéry absolutně neodpovídá tomu, co je reálně připravované, a že haly nemají parametry průmyslových hal, ale kancelářských či bytových budov. ●

Foto: Dan da PIXEL

Mokřad Žabák

Mokřad, pro který se vžil název Žabák, se nachází na městských pozemcích na východním okraji města. Pozemek o celkové výměře 88 000 m² velmi cenným mokřadním ekosystémem, v němž se koncentruje hned několik zákonem chráněných zájmů. Lokalita je zvláště cenná z hlediska zadržování vody v krajině a svým rozsahem i charakterem

má významný vliv na mikroklima okolní krajiny. Na tom se shodli odborníci osloveni nejen námi, ale i městem. Okrajem mokřadu je plánován obchvat města, jehož výstavbu podporuje koalice i opozice. Realizace obchvatu neznamená pro zachování mokřadu zásadní ohrožení, protože dle posledních studií, které si nechalo vypracovat i samo město, lze

mokřad vhodnými opatřeními posunout směrem na východ a zachovat jeho funkcionalitu.

Na návrh Rady města byl v červenci 2019 odsouhlasen prodej pozemků o celkové výměře 88 023 m² za 1 Kč Středočeskému kraji k realizaci projektu *Svět záchranářů*, výchovného areálu, který měl sloužit výuce dětí a dospělých. S touto myšlenkou přišlo ANO. Jednalo se o záměr a investici Středočeského kraje. **Samotný projekt se zdál být smysluplný, mimo jiné protože může přiblížit zejména dětem a dospívajícím práci našich záchranných složek zábavnou formou. I zástupci LNS stále považují samotnou myšlenku Světa záchranářů za přínosnou, ovšem je nutné klást si otázku, kde a jakým způsobem takový záměr uskutečnit.**

Zastupitelé LNS navrhli odložit jednání o smlouvě o prodeji a toto téma předat k vyjádření městské komisi pro životní prostředí, která s ním vůbec nebyla seznámena. Na význam lokality totiž poukázaly i místní myslivecké a rybářské spolky (zástupci LNS se ale o jejich výhradách do-

zvěděli až během jednání zastupitelstva). **To však koalice svojí většinou hlasů zamítla.** Podle předkladatelů není na katastrálním území Lysé žádný jiný pro daný účel vhodný pozemek ve vlastnictví města. **Členům LNS se alespoň podařilo s ostatními zastupiteli vyjednat do kupní smlouvy pro kraj přísnější termíny, v kterých musí být projekt povolen a následně realizován. Pokud by termíny nebyly dodrženy, musel by kraj pozemky městu vrátit.** Několik našich zastupitelů následně pro smlouvu zvedlo ruku s tím, že soulad projektu s významem území bude ještě důkladně prozkoumán a hodnocen příslušnými institucemi v procesu zajišťování stavebního povolení krajem.

Navzdory faktu, že o prodeji pozemků bylo již rozhodnuto, ani ne po roce jsme byli opět mnohými odborníky, ale i širokou veřejností upozorněni na důležitost tohoto území. **V květnu 2020 jsme se tedy na zastupitelstvu pokusili znovu vyvolat diskusi, bohužel vedení města nebylo ochotno ani vyslechnout argumenty a odborné posudky.** Několikrát byl zamítnut návrh opozičních zastupitelů

Referendum o záchraně městských bytů

Celý příběh začal v prosinci 2019, kdy se vedení města rozhodlo prodat téměř všechny byty v Milovicích, které jsou v majetku města Lysá nad Labem. Jednalo se konkrétně o 282 bytů, tedy 62 % z celkového bytového fondu města, do kterého počítáme byty v Lysé (111 bytů) i Milovicích (350 bytů). Nebrali vůbec v potaz důležitost městských bytů jako dostupného bydlení pro mladé rodiny a seniory, ani fakt, že příjem z bytů tvoří nezanedbatelnou a pravidelnou položku v rozpočtu města. Město má ve svém rozpočtu ročně 30–50 mil. Kč a z toho je zisk z bytů víc než 10 mil. Kč.

Jak to bylo s referendem?

V prosinci 2019 koalice přes odpor opozice schválila prodej 282 bytů v Milovicích. Následně v únoru 2020 pozastavila rada města pronajímání těchto bytů a městu tak začal unikát významný příjem. Když se ani v dubnu 2020 nepovedlo na zastupitelstvu přesvědčit vedení města o tom, že prodej bytů je ekonomicky nesmysl, rozhodli jsme se jít tou nejtěžší cestou, cestou referenda. **Byli jsme názoru, že o prodeji tak velkého majetku, jakým jsou naše městské byty v Milovicích v hodnotě 640 mil. Kč, by měli rozhodnout sami občané.** Referendum jsme připravovali pečlivě a bez finanční podpory z městského rozpočtu. Uvědomovali jsme si i náklady s konáním referenda spojené. V případě konání referenda v termínu krajských voleb by byly cca 19 600 Kč. Pokud by se konalo v jiném termínu, náklady by se vyšplhaly na 160 000 Kč. Udělali jsme proto maximum, aby referendum bylo spolu s krajskými volbami na podzim 2020 a městský rozpočet tak zatížilo minimálně.

Nebylo jednoduché vysvětlit toto komplexní téma, ale podařilo se. **Naši zastupitelé odevzdali na začátku června 2020 návrh na konání referenda podepsaný 2 168 občany Lysé nad Labem. K vyhlášení referenda bylo potřeba 1 500 podpisů, takže rezerva byla velká.**

Vedení města v mezidobě ve snaze zhatit vyhlášení referenda podalo několik dotazů na Ministerstvo vnitra. Celé stanovisko najdete společně s ostatními dokumenty na našich webových stránkách. Za pozornost stojí zmínka, že se o něm radnice nenamáhalo informovat zmocněnce přípravného výboru. Přípravný výbor se tedy z důvodu předběžné opatrnosti rozhodl respektovat doporučení vyplývající ze stanovisek Ministerstva vnitra a referendum konat pouze o jedné z otázek, které byly v souvislosti s referendem navrhovány. A tak Karel Marek, zmocněnec přípravného výboru požádal, aby zastupitelstvo rozhodlo o vyhlášení místního referenda pouze o otázce první v tomto znění: **„Souhlasíte s tím, aby byty v Milovicích ve vlastnictví Města Lysá nad Labem zůstaly i nadále majetkem města a nebyly prodány?“**

Zároveň byl Karel Marek 25. 6. vyrozuměn městským úřadem, že návrh na konání místního referenda nemá nedostatky. Hned další den podalo našich šest opozičních zastupitelů žádost o svolání mimořádného zastupitelstva. Možná si vzpomene, že toto zastupitelstvo svolané starostou na 15. 7., nebylo usnášitelné, protože nikdo z koalice kromě starosty se ho nezúčastnil. Cesta k vyhlášení referenda nebyla jednoduchá, a to jsme netušili, kam až zajde.

Na následujícím zastupitelstvu v červenci 2020 koalice (ANO, ČSSD, Naše Lysá, ODS) a KSČM svými devíti hlasy odmítly vyhlášení referenda a nerespektovaly tak vůli občanů města. Situace se natolik vyostřila, že místostarosta Havelka

Bytové domy v Milovicích, které jsou ve vlastnictví města Lysá nad Labem

Foto: Dan da PiXeL

Pozice LNS zůstává stejná. Co tedy chceme?

- byty opravit, nastavit dlouhodobý plán oprav
- vytvořit dlouhodobou koncepci bytové politiky
- o městské byty se řádně starat a dlouhodobě je pronajímat

Výsledky referenda v číslech!

Účast: 45,36 %

(zákon stanoví min. 35 %)

Pro ANO, neprodávat: 77,7 %
(tj. 2 531 lidí)

Pro ANO ze všech oprávněných voličů: 33,78 %
(zákon stanoví min. 25 %)

(ODS) prohlásil, ať rozhodne soud. Obrátili jsme se proto na Krajský soud v Praze, aby o vyhlášení referenda rozhodl sám. Ten rozhodl, že se referendum uskuteční v termínu krajských voleb 2.–3. října, tak jak jsme požadovali.

Místostarosta Havelka boj ale nevzdával. Občanů si „vážil“ natolik, že za město sám sepsal a na Nejvyšší správní soud podal kasační stížnost. Nejvyšší správní soud však kasační stížnost proti usnesení krajského soudu ve věci vyhlášení místního referenda zamítl jako neúvodnou.

Už před vyhlášením referenda byli někteří lidé obesíláni ve věci podezření ze spáchání možného přestupku, protože město pochybovalo o pravosti jejich podpisu, případně se nejednalo o lidi s trvalým bydlištěm v Lysé. O většině řízení, která se k nám dostala, víme, že byla vyřízena ve prospěch občana. Bylo to 128 podpisů, o nichž úřad pochyboval. I kdyby je všechny rovnou zamítl bez ve-

Koalice nepřizpůsobila rozpočet výsledkům referenda, ani neseškrtala běžné výdaje města, místo toho dál pokračovala ve svých nekoordinovaných investicích, které se stále jen prodražují, a projektových dokumentacích. Na to však potřebovala získat ohromný jednorázový objem peněz, a tak si hned osmnáct dní po referendu na zastupitelstvu schválila úvěr ve výši 300 mil. Kč (120% průměrných ročních výdajů našeho města). Tento úvěr si nechala bankou předšválit již před konáním referenda.

Je důležité zde připomenout, že jedním z hlavních cílů místní ODS v čele s místostarostou Havelkou ve volbách v roce 2014 bylo mít město bez dluhů. **Ani ne o šest let později ta samá ODS město zadlužila třísetmilionovým úvěrem jenom proto, že nemohla inkasovat peníze z prodeje milovických bytů.** Citujeme z programu ODS z roku 2014: **„ODS v Lysé nad Labem prosazuje dlouhodobě vyrovnané hospodaření města. Město jsme v roce 2006 převzali s dluhem cca 20 mil. Kč a nyní jej voličům předkládáme bez dluhů.“**

dení řízení s občany, zbylo by přes 2000 platných podpisů a k regulárnímu vyhlášení referenda jich stačilo necelých 1500.

V říjnu 2020 se spolu s krajskými volbami konalo první lyské referendum. Bylo platné a závazné. Byty se prodávat nebudou. Je však k pláči, že městu uniká zisk z jejich pronájmu, protože mnoho i zrekonstruovaných bytů je stále neobsazených. Hospodaření s byty ze strany vedení města můžeme považovat přinejmenším za velmi laxní. To je ale samostatná kapitola. Osmnáct dní po referendu jsme na zastupitelstvu v říjnu 2020 žádali o vytvoření Výboru pro správu a rozvoj bytového fondu, tak aby se urychleně začalo s pronajímáním volných městských bytů v Milovicích, vytvořila se dlouhodobá koncepce bytové politiky a oprav bytového fondu našeho města. Byli jsme opět odmítnuti s tím, že rada města opětovně zřídí bytovou komisi. Ta vznikla až 2. 2. 2021 a bez účasti zástupce opozice. Tedy rok od zastavení pronajímání milovických bytů, až pět měsíců po referendu. Teprve osm měsíců po referendu rada pronajímala první byt.

S odstupem času lze říci, že neprodání bytů bylo správné. Cena bytů od loňského roku totiž výrazně vzrostla. 32 tis./m² byla cena dle odhadu zpracovaného městem před referendem, tedy 640 mil. Kč celkem za všechny byty v Milovicích. Tržní cena však reálně byla 44 tis./m², tedy 880 mil., tj. o 240 mil. Kč více. A té bychom dosáhli po investici do rekonstrukce bytů v hodnotě 60 mil. Kč. Svým rozhodnutím jste se podíleli hlavně na tom, že byty mají nyní mnohem vyšší cenu. Hodnota bytů v Milovicích totiž vzrostla o neuvěřitelných 200 milionů Kč. Také jste nedovolili, aby město přišlo o svůj významný zdroj příjmů pro svůj rozvoj a mělo nedostatek bytů pro mladé rodiny a seniory. ●

Neplatnost smluv na velké investiční akce

V Lysé během roku bylo zahájeno několik velkých investičních akcí, které jsou z převážné části hrazené z úvěru 300 milionů Kč. Jedná se o sportovní halu (116,3 mil. Kč), rekonstrukci ulic Mírová (85,3 mil. Kč) a Československé armády (65,3 mil. Kč), zkapacitnění vodojemu (65,5 mil. Kč), půdní vestavbu v historické části radnice (28,8 mil. Kč), rekonstrukci Jedličkova domu čp. 13 na Náměstí B. Hrozného (20,4 mil. Kč) a rekonstrukci Bondyho vily v Litoli pro učely mateřské školy (28,9 mil. Kč).

Průběžně sledujeme zveřejňování smluv v registru smluv. V této souvislosti naše zastupitelka Radka Bláhová zjistila, že smlouva o dílo na výstavbu sportovní haly byla v registru zveřejněna bez příloh, tedy chybně. Zákon stanoví, že smlouva včetně příloh musí být zveřejněna v registru smluv do tří měsíců. A protože nedošlo včas k nápravě, stala se neplatnou. Můžete si říct, že to nevádí, protože se přece staví a peníze jsou dohodnuté. Ano, stává, ale v tu chvíli bez jakékoliv písemné smlouvy upravující cenu, lhůty a sankce. A to není dobře. Navíc otázka platnosti a neplatnosti smlouvy může mít vliv i na poskytnutí některých dotací. Na neplatnost této smlouvy byla upozorněna radní Stařecká na Finančním výboru 13. 9. 2021, dva dny před zastupitelstvem.

Radka se podívala i na ostatní smlouvy velkých investičních akcí. Výjma smluv na rekonstrukci ulic Mírová a ČSA, které zveřejňuje KSÚS, byly i všechny ostatní zveřejněny špatně. A protože i u nich uplynula tříměsíční lhůta, staly se neplatnými. To nás zaskočilo, protože asi před dvěma lety byli pan starosta a ostatní radní na zastupitelstvu nejméně dvakrát upozorněni, že město smlouvy v registru smluv zveřejňuje chybně. Je zřejmé, že dodržování zákona je pro ně obtížné a nebyť naši důsledné kontroly, stavělo by se dál bez smluv.

Máme ale i dobrou zprávu. Město tentokrát na základě upozornění smlouvy zkontrolovalo a postupně se zhotoviteli staveb uzavírá dohody o narovnání, kterými chybný stav napravuje. Dochází také k jejich opětovnému zveřejnění v registru smluv. Věříme, že vše již bude správně.

redakce ●

Na příkladu sportovní haly vám ukážeme, jakým způsobem naši radní pracují. Tato smlouva o dílo má celkem sedm příloh, které tvoří její nedílnou součást.

12. 4. - uzavření smlouvy

13. 4. v 11.01 h - vložení smlouvy bez příloh

14. 9. ve 14.29 h - vložení smlouvy + příloh č. 1, 6, 7

15. 9. v 11.27 h - vložení smlouvy + příloh č. 6, 7

15. 9. ve 14.41 h - vložení smlouvy + příloh č. 1, 2 (ve skutečnosti je příloha 1 a 2 stejný dokument a ve smlouvě jsou obě přílohy nepochopitelně nepřesně označeny), 7

16. 9. v 10.41 h - vložení smlouvy + příloh č. 1, 2, 4, 6.

Některé přílohy byly vloženy opakovaně a některé vůbec. Přílohy č. 3 (projektová dokumentace) a č. 5 (soupis stavebních prací) nebyly vloženy ani jednou. Zákon sice umožňuje projektovou dokumentaci neuveřejnit, na druhou stranu ale požaduje, aby byl předmět smlouvy vymezen. A pokud je dílo vymezené s odkazem na projektovou dokumentaci, neměla by být tedy přiložena i ta?

o předřazení bodu k mokřadu. Koalice byla natolik arogantní, že nechala několik odborníků, zástupců spolků i lidí z veřejnosti čekat šest hodin (doba trvání zastupitelstva) a doufat, že se bod stihne projednat. Ironií bylo, že jakmile se k tomuto tématu dostavili odborníci pozvaní vedením města, bod byl předřazen bez problémů.

Protože toto jednání nebylo v souladu s demokratickými principy, zaslali jsme do médií i na různé instituce tiskovou zprávu. Za pomoci odborníků a našich opozičních zastupitelů jsme se tak snažili všemi prostředky zabránit likvidaci biologicky i vodohospodářsky cenného území. V době boje se suchem většina zastupitelstva v Lysé rozhodla o prodeji mokřadních pozemků za jednu korunu. **Situace byla absurdní, vždyť ministři životního prostředí (ANO) i zemědělství (ČSSD) bili na poplach v boji se suchem a zároveň na lokální úrovni stejné strany prosazovaly likvidaci mokřadu a zástavbu zemědělské půdy. Ministr životního prostředí dokonce vyzval Středočeský kraj a Lysou, aby se projekt přesunul a této lokalitě byla**

zajištěna zákonná ochrana. Jenom naše vedení města stále tvrdí, že mokřad je fiktivní a vznikl jen díky ucpané trubce a vylitému potoku. Následně ho starosta nazval lagunou.

Co se dělo dál a jak jsme docílili zrušení prodeje mokřadních pozemků?

Času bylo málo a navíc jsme měli rozběhnutou akci „Referendum“. Absolvovali jsme různé schůzky, konzultace, telefonáty a nespočetné množství kroků na různých stranách, abychom zabránili výstavbě Světa záchranářů. Věděli jsme, že kvůli výhradám Středočeského kraje nebyla smlouva o prodeji pozemků ještě podepsána. Protože vedení města odmítlo revokovat usnesení a zastavit tak prodej pozemků, obrátili jsme se na zastupitele Středočeského kraje. **Hejtmanec Jermanov-Pokorné jsme poslali otevřený dopis a každý krajský zastupitel obdržel pohled mokřadu Žabák s osobní prosbou „od Žabáku“.** Na podporu odstoupení od prodeje vystoupilo několik středočeských zastupitelů. A podařilo se. V srpnu 2020 revokací svého usne-

sení ve věci odkupu pozemků ve vlastnictví města Lysá nad Labem kraj definitivně zamítl výstavbu areálu Světa záchranářů na území mokřadu Žabák a bez problémů našel náhradní místo v oblasti Vrchbělá.

Město si nechalo vypracovat hydrologickou studii k tomuto území. Její výsledky nebyly do dnešního dne zveřejněny, ale dle našich informací jsou podobné jako výsledky studie, kterou jsme si nechali zpracovat od firmy Beleco. **Studii možného využití mokřadu Žabák vypracoval Mgr. Jiří Koptík ze společnosti Beleco, který se více než patnáct let zabývá plánováním a realizací managementu nelesních a mokřadních lokalit. Vycházel z biologických i dalších průzkumů Žabáku pod vedením přírodovědce RNDr. Radka Lučana, ale také z představ dotazovaných místních obyvatel. Podle Koptíkových slov studie navrhuje možný způsob péče o mokřad Žabák, který zajistí zlepšení obecně prospěšných funkcí území. Návrh obsahuje dvě nepřilíš odlišné varianty. Obě počítají s pokračujícím obhospo-**

**dařováním luk a orné půdy způsobem vyhovujícím zejména obojživelníkům a ptákům vázaným na mokřadní ekosystémy. Klíčovou součástí péče o tyto plochy je každoroční jarní zaplavování čas-
tečně řízené pomocí přehrazení potoka.**

Nezapomínejme, že několik subjektů včetně členky spolku Lysá nás spojilo podalo žádost o vyhlášení zákonné ochrany formou VKP (významný krajinný prvek) na území mokřadu Žabák. LNS do své žádosti ale jasně uvedlo, že o tuto ochranu žádá pouze na území, kde nebude veden obchvat. Dodnes nebylo o naší žádosti rozhodnuto.

Počátkem roku 2021 město zadalo zakázku na čištění a prohloubení svodnice v trase Stratov – Lysá nad Labem v délce 1170 m. Tato „svodnice“ se ve skutečnosti jmenuje Doubravský potok a přivádí i odvádí vodu do a z mokřadu. Zakázka měla přijít na bezmála 800 tis. Kč. Přestože to objednávka neobsahovala, byl vyčištěn i dlouhodobě zanesený propustek. Samotné „čištění“ probíhalo velmi necitlivým způsobem, prakticky pouze bagrem, a při práci byla zbytečně poškozena řada stromů. ●

Divadlo v Lysé

Ačkoliv Lysá nemá divadelní budovu, divadelní tradice se zde rozvinula bohatá a úspěšná. Už od roku 1856 zde působil spolek divadelních ochotníků Tyl. Ten se v průběhu desetiletí proměňoval, zanikal, oživoval a také vznikaly nové soubory a formy divadelního projevu. Tato éra ochotnického divadla skončila v r. 1974 zrušením Osvětové besedy.

Hudební divadlo klubu mladých

V r. 1976 začala nová divadelní epocha založením Hudebního divadla klubu mladých (HDKM). Hlavní postavou souboru se stal autor muzikálů a vedoucí hotelu Polabí (později Král) Bohumil Kolací.

Od r. 1978 pořádalo HDKM v zámeckém parku divadelní festival Divadelní červen, na který se posléze každoročně sjížděly soubory z celých Čech. Festival vydržel až do počátku 90. let.

Foto: archiv divadla

Hotel byl domácí scénou pro představení i zkoušky. Postupně se soubor rozrostl až na 40 lidí. Divadlo bylo autorské, hudbu psal Kolací, texty Pavel Šíma. První muzikál *Filip a Kateřina* měl premiéru r. 1977 a zaznamenal velký úspěch. Divadelní představení s reprodukcí hudbou byla plná humoru a nadsázky. HDKM přineslo několik výpravných muzikálů plných lehké přístupné zábavy, které si získaly značnou oblibu. Člen souboru Miroslav Pokorný v roce 1982 upravil a režíroval Machiaveliho *Mandratoru* s názvem *Komedie pro pár kapek* a o rok později loutkohru Matěje Kopeckého *Člověk Jan doktor Faust*. Roku 1984 HDKM zaniklo a na jeho půdorysu vzniká divadlo AHA! Zůstala značná část souboru z HDKM a vedoucím se stal Mirek Pokorný.

AHA!

Amatérské, hudební, autorské! To jsou slova charakterizující název a podstatu nového tělesa. Zůstal přítomný humor, ale ambice divadla se proměnily. Tvůrci se chtěli posunout na vyšší uměleckou úroveň, přinášet tvorbu s větším přesahem a hloubkou. Hned od prvního představení *Tragedyje masopustu* Mirka Pokorného a Petra Moravce byla tato snaha úspěšná. Divadlo AHA! vynikalo tvůrčím nasazením, odvážným pojetím, vysokou kvalitou, která svědčila spíše o profesionální úrovni divadelnictví než o amatérském počínání. Přineslo několik her premiérově uváděných v rámci celé republiky. Každoročně se úspěšně účastnili Jiráskova Hronova, ale někdy i přehlídek profesionálních souborů. Pro některé diváky se staly zjevením svou dovedností skloubit humor s existenciální tíží, tragické tóny s černohumornou nadsázkou. Pro Mirka Pokorného bylo podstatné vyvolávání emocí, mnohdy hlu-

bokých, vypjatých, veselých i chmurných. Představení měla diváka sice pobavit, ale rovněž a zejména zasáhnout, otevřít mu oči, proměnit jej.

V osmdesátých letech uspěli s shakespeareovskou adaptací *Sen*. Soubor se pak víc a víc věnoval avantgardnímu pojetí a zpracovával hry zejména polských nekonvenčních autorů 20. století (T. Rozewicz, S. I. Witkiewicz, S. Mrozek) nebo i světově proslulých pařížských bouřliváků B. Viana či J. Geneta. Na konci osmdesátých let přišlo s výraznou hrou Tadeusze Rózewicze *Stará žena vyseďává*, která představovala vizi matky Země ničené svými neohodnými dětmi, lidmi.

V souboru se vyprofilovalo několik výrazných hereckých osobností, které podle dobových svědectví podávali vynikající výkony. Neustálé náročné snahy posouvat horizonty při hledání hranic uměleckého sebevyjádření a lidské podstaty vůbec měly za následek poměrně časté změny ve složení souboru – ať už z psychických, nebo existenčních důvodů. Původní jádro Divadla AHA! však dál zarputile pokračovalo ve svém cílevědomém směřování.

Soubor s různými peripetiemi úspěšně přečkal rok 1989, začal působit v lyském kině, které Mirek Pokorný nově provozoval. V roce 1998 přišla podle některých vrcholná inscenace *Narozeniny Harolda Pintera*. Její derniéra proběhla v roce 2000 v zaplněném sále divadla Na Zábradlí. V druhé polovině 90. let přicházeli do souboru i profesionální herci z vysokanského divadla Gong, kam se už zcela profesionalizované divadlo posléze přemístilo.

Náplavka

Důstojným pokračovatelem divadelní tradice v Lysé je především soubor Náplavka. Jeho členové se dali dohromady v roce 2013 s touhou po rozšíření nabídky živé kultury v Lysé a také po vlastním sebevyjádření. Základ tvořili Jan a Zuzka Burdovi a Hugo Charvát. Název souboru s nadsázkou odkazuje na skutečnost, že téměř všichni členové jsou zdejší naplaveniny. Od počátku nechtěli jít cestou

široce přístupných her. Naopak byli a jsou divadlem ryze autorským, hrají vlastní texty, byť často inspirované díly jiných autorů. V tvorbě je silně přítomný humor, mnohdy groteskní, místy černý, lehce absurdní, nadsazený. Nikdy však nechýbí příběh, myšlenka, sdělení.

Hlavním autorem her je principál a režisér Jan Burda, v psaní a režirování jej doplňuje Hugo Charvát. Každý herec se podílí na tvorbě zejména své postavy a tím i na výsledné podobě hry. V dubnu 2014 zaznamenala Náplavka okamžitý úspěch při uvedení první hry *Léčba neklidem*. Domovským přístavem se stalo městské kino. Pro divadlo je typická výrazná vizuální složka opřená o kostýmy, kulisy i plakáty vytvářené Mikulášem Kavanem. Představení doprovází živá hudba muzikantů ze ZUŠ vedených Vitem Andřšem, výhradním autorem skladeb nebo hudebních aranžů. Náplavka začala spolupracovat s choreografkou Vendulou Burger.

Nasazení, talent, dovednost, prohlubující se zkušenosti, širší záběr, odvážný přístup, vysoká kvalita různých uměleckých složek, preciznost, to vše dělá z Náplavky téměř profesionální soubor, kterému chybí jen krůček do světa „velkého“ divadla. Zřejmě nejspěšnější inscenací se stala hra *To jsme my Náplavka grotesque* (2019) volně inspirovaná divadelními scénami francouzského humoristy P. H. Camiho. Zatím posledním počinem je dokukomedie Hugo Charváta o Bedřichu Hrozném, na jejímž základě napsali a natočili televizní seriál, který měl premiéru letos 14. října v lyském kině.

ZUŠ

Předpokladem pro rozvíjení divadelní tradice v našem městě je i vysoká úroveň výuky na ZUŠ F. A. Šporka a jejím literárně-dramatickém oboru. S velkým zaujetím jej vede divadelnice Kateřina Urbánková. Smyslem výuky je vytváření prostoru pro tvorbu a svobodný projev. Z dětí mají být poučení herci i diváci. Učí se psát, přemýšlet o textu, rozumět literatuře. Odnášejí si schopnost vystoupit na veřejnosti, dobře formulovat své myšlenky. Škola se snaží, aby si děti vyzkoušely co nejširší rejstřík divadelní práce. Zkoušejí pohybové divadlo, přednes poezie, absurdní i loutkové divadlo. Témata mnohdy přinášejí sami studenti. Děti spolupracují v rámci různých ročníků, ale i s dalšími obory na škole, hudebním, výtvarným a tanečním. Představení pak často zahrnují činohru a hudební, výtvarnou či baletní složku.

Martin Tužinský ●

Článek podává základní informace o nedávné minulosti a současnosti divadelnictví. Více se můžete dozvědět na webových stránkách lysanasspojje.cz.

Foto: archiv souboru Náplavka

Foto: archiv Mirka Pokorného

O rozpočtu

Co je vlastně rozpočet města? Je to přehled očekávaných příjmů a plánovaných výdajů na kalendářní rok.

Rozpočet se zpravidla sestavuje jako vyrovnaný, ale je možné jej schválit i jako přebytkový nebo schodkový.

Přebytkový může být schválen za situace, kdy jsou některé příjmy daného roku určeny k využití až v následujících letech, nebo pokud jsou určeny ke splacení jistiny úvěrů z předchozích let. Rozpočet může být schválen jako schodkový jen v případě, že schodek bude možno uhradit **finančními prostředky z minulých let, jinak řečeno úsporami z minulých let**, nebo smluvně zabezpečenou půjčkou, úvěrem, navrátnou finanční výpomocí nebo příjmem z prodeje komunálních dluhopisů územního samosprávného celku.

Na konci každého roku je zpracován tzv. závěrečný účet, kde jsou již skutečně získané příjmy a skutečně vydané výdaje. V Lysé nad Labem máme

za posledních několik let pouze schodkové rozpočty, tj. výdaje převyšují příjmy. Schodek byl do r. 2020 hrazen ze zdrojů minulých let, v r. 2020 byl již částečně pokryt čerpáním úvěru (4,7 mil. Kč). Výdaje tedy stále převyšují příjmy. Koalice převzala město s 168,6 mil. na účtech a plánují jej předat s dluhem 300 mil., tj. téměř 500 mil. minus – kde jsou tyto finance?

Provozní (běžné) výdaje stále rostou

Alarmující je skutečnost, že po celé sledované období (2016–2020) se jedná o stále rostoucí provozní výdaje, nikoliv o výdaje investiční. Částka v rozpočtu určená na investice je každoročně nevyčerpana, protože „se to nestihlo“... Výrazná změna nastala až v r. 2021, kdy se město navzdory nepříznivé prognóze daňových příjmů ovlivněných pandemií rozhodlo masivně investovat za pomoci čerpání úvěru.

Provozní výdaje, v rozpočtu nazývané „běžné výdaje“, zajišťují každodenní provoz města – údržba a opravy chodníků, místních komunikací, zeleně, výdaje na provoz škol a školek, kulturu, sport, bytový fond a také činnost místní správy, tedy platy úředníků, hasičů, městských policistů. Od roku 2018 rostou provozní výdaje jak plánované, tak sku-

tečně, přičemž ty skutečné byly v letech 2018 a 2019 dokonce vyšší než plánované. V roce 2020 skutečné náklady oproti těm plánovaným klesly, příčinu ale nehledáme v systémových úsporách, důvodem byl covid a s ním spojené uzavěry. Stejně tak covid ovlivnil první pololetí roku letošního.

Jak vznikají příjmy města

Nejdůležitějším zdrojem příjmů městského rozpočtu jsou daňové příjmy. Daně (DPH, daně z příjmu fyzických i právnických osob a další) jsou vybírány celostátně a přerozdělovány podle počtu obyvatel, ale samozřejmě také podle toho, kolik se na daních opravdu vybere.

Malou část daňových příjmů tvoří daně, které město může ovlivnit samo – typicky je to daň z nemovitosti nebo místní poplatky, např. ze psa nebo ze záboru veřejného prostranství, ze vstupného apod.

Druhou skupinou jsou nedaňové příjmy – tyto příjmy jsou přímo ovlivnitelné městem. Zahrnují především příjmy z vlastní (hospodářské) činnosti, příjmy z pronájmu nemovitostí, případně výnosy z finančního majetku, ale také dotace.

Karel Marek, Zuzana Viktoriová ●

Rozpočet na rok 2022

Dne 8. 12. 2021 koalice svými 8 hlasy i přes náš velký odpor schválila rozpočet na rok 2022. Jaké jsou jeho základní parametry?

Celkové příjmy ve výši 315 mil. Kč a proti tomu náklady ve výši 596 mil. Kč. Tedy rozpočet bude schodkový ve výši 281 mil. Kč. Tento schodek má být uhrazen úsporami z minulých let ve výši 82 mil. Kč a úvěrem. Tedy na konci roku 2022 budeme bez úspor a s dluhem ve výši 300 mil. Kč.

A to není všechno. Po detailní analýze se zdá, že ani úvěr ve výši 300 mil. Kč nebude stačit a chybí dalších téměř 100 mil. Kč. Koalici je to ale, jak jsme pochopili, jedno, protože věří, že to nějak vyjde.

Běžné výdaje (mil. Kč) skutečnost	2016	2017	2018	2019	2020	Odhad 2021	Návrh 2022
Běžné rozpočtové výdaje	133,4	154,2	180	206,6	194	214,8	259,8
z toho Činnost místní správy	47,7	51,9	62,6	70,6	73,4	83,2	91,7

Investice

Připojujeme i pohled na investice a investiční dotace. Současná koalice dělá akce od roku 2019. Daří se jí zvyšovat objem investic, získává však na ně pouze 21 % dotací.

Investice (mil. Kč)	2016	2017	2018	2019	2020	Odhad 2021	Návrh 2022
Investiční dotace	11,1	1,7	20,8	29,8	34,4	46,6	41,7
Investice	34,9	45,5	59,7	140,5	161,5	254,7	336,4
% dotace z investic	32	4	35	21	21	18	12

Hospodaření města (tis Kč)	Skutečnost				Odhad 2021	Rozpočet 2022
	2018	2019	2020	2021/10		
Celkové příjmy		292,3	287,3	250,9	302	315,1
Celkové výdaje		-347,1	-355,5	-307	-469,5	-596,2
Přebytek/Schodek rozpočtu		-54,8	-68,2	-56,1	-167,5	-281,1
Hrazeno z běžného účtu		54,8	63,4	-40,6	-32,7	83,1
Hrazeno z úvěru		0	4,8	96,6	200,2	95,1
						Potřeba dofinancovat schodek v 2022
						-102,9
Zůstatky na účtech	168,6	113,8	45,6	-10,4	-121,8	-300
Běžné účty včetně účtů fondů	168,6	113,8	50,4	91	83,1	0
Úvěrový účet	0	-4,8	-101,4	-204,9	-204,9	-300
Rozdíl v zůstatcích na účtech		-54,8	-68,2	-56,1	-167,5	-178,2

Vánoce s členy Lysá nás spojuje

Už máte napečeno? Uklizeno? Dárky zabaleny? A nebo jste ještě ani nezaregistrovali, že se blíží Vánoce? Pro někoho jsou Vánoce neodmyslitelnou součástí naší kultury a někdo radši koupí první letenku a odletí do teplých krajín. Každý trávíme Vánoce tak, jak je nám to co nejpříjemnější a milé. Myslíme také na ty, pro které Vánoce nejsou symbolem radosti, protože jsou sami a nebo je nemůžou mít takové, jaké by si přáli.

My všichni z Lysá nás spojuje vám přejeme, aby tyto svátky byly co nejlépe podle vašich představ, aby se splnily všechny vaše sny. A i kdyby se pod tím stromečkem nespĺnily, nebojte se jim jít vstříc i bez Vánoc.

Než se definitivně naladíte na vánoční atmosféru, můžete si přečíst zajímavé vánoční historky a netradiční rodinné recepty našich členů.

Ondřej Šmíd

Vánoční svátky se pro mě po své významové stránce měnily s tím, jak jsem rostl. Jako malý kluk jsem se vždy těšil na dárky pod stromečkem a hlavně jsem vždy přemýšlel nad tím, jak asi Ježíšek vypadá a jak to dokáže všechno stihnout. Jak jsem dospěl víc a víc jsem se těšil na pravidelnou cestu s tatouk pro stromeček, domácí vánoční atmosféru a shánění dárků pro ostatní. Nyní už pro mě má celé období před vánočními svátky trochu jiný smysl. Moc se mi líbí, jak se velká část lysáků sejdou u svařáku při rozsvícení stromu na náměstí, města a domy jsou krásně nazdobeny, nastane čas pečení cukroví, uklidit a sledováním pohádek. Na Štědrý den pak pravidelně chodíme do útulku, na hřbitov, sejdeme se u svařáku u kostela a večer se jako rodina potkáme u stromečku, kde pro změnu člověk sleduje dětskou radost synovců. Obzvláště krásné období bylo pro mě před dvěma lety. Dobu adventní jsem strávil s lidmi z několika koutů světa v estonském Tallinnu, kde

bývají nejkrásnější trhy v Evropě. Domů jsem se pak vrátil těsně před 24. prosincem a před kostelem jsem se potkal s přáteli, které jsem dlouho neviděl. A právě tyhle okamžiky zastavení se v tomto zrychleném světě a setkání se s lidmi, které jsem přes rok neviděl, jsou pro mě nejcennějším aspektem Vánoc.

Martina Tužinská Synková

Jako malá jsem milovala vyprávění svého tatínka na dobrou noc. Mezi nejoblíbenější patřila pohádka o hodném kapříku Petříkovi a zlém žraloku Pepovi. A to položilo základ naší tradici, která se váže ke Štědrému dni. Jako téměř v každé rodině, i u nás plaval na Vánoce ve vaně kapr. Pozornost, kterou jsme se sestrou kapříkovi věnovaly, nelibě nesl i náš jezevčík. Ano, kapřík, který byl námi každoročně slavnostně pojmenován Petřík, se přes Vánoce stal naším domácím mazlíčkem číslo jedna. A to se rozumí, že nemohl skončit jako součást našeho štedrovečerního menu. Každé odpoledne na Štědrý den jsme se s tatouk vydali na procházku k rybníčku, kde jsme kapříka pustili na svobodu. Společně se sestrou jsme byly přesvědčené, že nám ještě na rozloučenou zamával ploutví, a měly jsme z toho radost. Dnes již vím, že tomu tak ve skutečnosti není, ale nás těšila naše víra v dobrý skutek. Všem přeji krásné Vánoce plné radosti a dobrých skutků!

Radka Bláhová

Přemýšlela jsem, jestli je v naší rodině během vánočních svátků něco specifického, něco, co bychom měli jen my. Uvědomila jsem si, že vlastně nic mimořádného či nešedního neděláme. Máme živý stromek (samořejmě ozdobený, už léta máme několik světelných závěsů a slamené ozdoby), cukroví máme také, ale není ho moc, abychom to pak nepřežili s novoročními předsevzetími. Krásným až dojemným zvykem se stala návštěva kostela odpoledne na Štěd-

ry den, kde naše děti zpívají se sborem. Na štedrovečerní večeri nechybí bramborový salát, brambory (ty jsou pro děti, protože salát jim ještě nezachutnal), řízek a ryba. Pro naši rodinu jsou Vánoce a vánoční svátky hlavně časem, kdy jsme spolu. Místo předvánočního šilenství, uklízení do posledního zrnka prachu nebo stání u plotny dlouhé hodiny, se snažíme užívat si klidu a trávit čas jako rodina. Vánoce děláme hlavně kvůli dětem a abychom si je všichni užili, a to že Babička Boženy Němcové by u nás nejspíš nebyla úplně spokojená, neřekne :)

Marcela Chloupková

Střípky z Vánoc mého dětství. Bylo to krásné! Zažila jsem ještě stromeček s hořícími svíčkami ve skřipci. Také balení čokolády do barevných papírků s třepením coby salonky na zavěšení. Děti mívaly stromek ve školce na vánoční besídku a pak až doma na Štědrý den, ne dřív. O to byly zážitky intenzivnější. Ne jako dnes, kdy celý Advent slyšíme koledy v supermarketech a díváme se na honosně

nazdobené vánoční stromy. Není to potom pro děti takový zážitek, domnívám se. A ta radost u stromku! Dárky jsme rozbalovali, ne trhali papír, abychom stihli pohádku v telce od osmi. Náš tatka byl často na Štědrý den v práci. Netrpělivě jsme ho vyhlíželi. Už aby byl doma, už aby se přichystal a zasednul k rybí polévce, kaprovi, klobásám, salátu. Mamka v bílé zástěrce měla všechno pečlivě nachystané. Jak to mohla vůbec stíhat? Často jsem si říkala. A to ještě během dne doběhla zapálit svíčku na hřbitov. A pak zazvonil zvoneček, prskavky za skleněnou výplň dveří ozářily pokoj. Ježíšek přišel! Jednou jsem pod stromečkem objevila kočárek a v něm v ruce šité peřinky a fusak s kožíškem na panenku. Šité v ruce po večerech proto, aby mě nevbudila. Radovali jsme se i z „měkkých“ dárků, i z dárků ostatních. Zazpívalo se Štědrý večer nastal. Zpravidla mamka spěchala na půlnoční. Do kostela k betlému s andělíčkem-pokladničkou jsme ve vánočním čase také zašli. A stromeček jsme mívali minimálně do Tří králů.

Štěpánka Vošická

Ráda bych se s vámi podělila o tradiční štedrovečerní chuťovku z mého rodiště, která se tradičně připravuje nejen u mých rodičů doma v Blatnici, ale i v Římě a Chicagu, kde žijí moje sestry s rodinami. Jedná se o štedrovečerní perky. Základem jsou typické moravské kynuté buchty plněné povídlou. Upečené, vychladlé buchty se spáří horkým mlékem. Potom se na chvíli ponoří do hrnku, kde je rozehráté máslo s medem. Po vyjmutí se takto namočená buchtička obalí v směsi namletého máku s cukrem. Pokud někdo nemá rád mák, lze buchty obalit ve směsi cukru a namletých vlašských ořechů. Je to neuvěřitelně lahodná kalorická bomba. Jako dítě jsem ji měla nejraději z celé štedrovečerní večere. Bramborový salát mi vůbec nechutnal, protože tam moje maminka dávala moc celeru, a ryba mi prostě nechutnala, tak jediné, na co jsme se těšili, byly ony perky, které se jedly na závěr. Vadil mi na nich jen ten zdoluhavý proces přípravy a to, že nestihnou všechny ty dopolední pohádky.

Jaromír Šalek

Rybízové víno podle Jaromíra

V čase vánočním je ideální doba pro první ochutnávku rybízového vína, které každé léto vyrábím z přebytečků na naší zahradě. Rád se s vámi podělím o zkušenost s jeho výrobou.

Co potřebujete: 3 velké sklenice 3,5l, 1 sáček vinných kvasinek a 1 sáček živné soli (z drogerie na nám. B. Hrozného), rybíz, vodu, cukr, kapku ovocné šťávy a pivní púllitr, pyrosiřičitan draselný.

Postup: Dva dny předem se musí namožit kvasinky se živnou solí. Obsah každého sáčku rozdělím na třetiny a nasypu do tří skleniček s 1 dcl vlažné vody. Do každé ještě přidám kapku ovocné šťávy. Na vrch skleniček dávám ubrousek s gumičkou. Občas je dobré skleničkami zatřást a sledovat množení.

Otrhané bobulky rybízu vkládám do mísy a lžící nebo rukou je rozmačkám. Do sklenice dám dva vrchovaté púllitry rozmačkané směsi, stejné množství cukru a 1l vody. Na závěr se přidají namožené kvasinky. Sklenici zakrývám potravinovou fólií, do které udělám 8 dírek jehlou a tento amatérský uzávěr zajistím gumičkou. Dokonale to není, ale svoji funkci to plní. Na povrchu se vytvoří pevná kůrka, kterou občas prorazím a směs zamíchám.

Po měsíci divokého kvašení víno přelévám přes cedník, tentokrát už do dvou sklenic. V tomto okamžiku přidávám pyrosiřičitan draselný, stačí trošku na špičku nože. Já ho tam dávám, protože mi to poradil vinař, ale dávat se tam nemusí. Dřív jsem to tam nedával. Na chuť to nemá vliv. Dává se kvůli konzervaci, víno by pak mělo vydržet déle. Po dalším měsíci naplním víno do lahví. A pozor, někdy bývá silnější, zvláště u černého rybízu.

Jan Marek

Recept po dědovi z máminy strany. Vosí hnízda dělал vždycky jen on. Rum je odhadem, obvykle ho tam skončí víc. Piškoty rozmixovat na prach. Ingredience na „hnědé“ a „žluté“ smíchat dohromady (ne „hnědé“ se „žlutými“!). Pak nechat obě hmoty uležet tak jeden až dva týdny v chladu (klidně v lednici). Níže zmíněné míry vyjdou na cca 90 kousků. Z „hnědé“ se udělá kulička cca 3 cm průměru, oválí se v moučkovém cukru, zamáčkne do formičky, malíčkem se udělá dírka, která se zalije lžičkou žlutou hmotou a celé cukrátko se zaklopí piškotem a vyklepne z formičky.

„Hnědé“: 48 dkg piškoty, 6 lžic mléko, 9 lžic rum, 3 ks bílek, 27 dkg máslo, 6 lžic kakao, 30 dkg cukr třtinový krystal, formička na vosí hnízda, piškoty na zaklopení, moučkový cukr na obalení.

„Žluté“: 2 ks žloutek, 18 dkg máslo, 2 ks vanilkový cukr – používám třtinový s pravou vanilkou, 4 dkg cukr třtinový krystal, 4 lžice rum.

Michal Řezníček

Vánoce jsou spojeny se spoustou starých i nových zvyků, ale musím říct, že v naší rodině se drželo jen pár těch nejzákladnějších. Jeden zvyk byl ale neobvyklý, většina mých kamarádů o něm nevěděla a i proto měl své kouzlo. Odmala jsme pozdě odpoledne, po setmění, drželi černou hodinku. Táta zapálil tlustou čtverhrannou svíci. Zpočátku hořela slabě, temně. Později, když plamen zesílil, se propálil knot do těla svíčky a ta plamen opět přistála. Atmosféra byla opravdu téměř černá. Potom odněkud vytáhl knihu dýchající starobylostí. Černé jakoby kožené desky s odřeným zlatým zdobením, desky s plastickou úpravou. A z ní začal starobylým českým jazykem předčítat vánoční příběh. Byl to nefalšovaný katolický katechismus, starý, dřevitý. Do téhle atmosféry patřil. Nikdy jsme nebyli věřící rodina, spíše zcela naopak. Ale to neznamenalo, že bychom měli ignorovat znalost naší kulturní tradice.

A ta je v ohledu Vánoc stále křesťanská (a ještě víc katolická). Příběh Ježíškova narození je v mnohých ohledech dobrodružný, vlastně i poučný a osvěžující. Prostě je ze života a tím i uvěřitelný. Čím starší jsme byli, tím větší část příběhu jsme vyprávěli my a táta poslouchal. Dnes se pokouším o černou hodinku se svými dvěma dcerami. Svíčku máme, tmu taky, katechismus jsem nesehnal a tak lovím ze své paměti. Jestli je baví? Asi do té míry, jak tajuplně hoří svíčka a jak moc hodlají brát ještě vážně někoho jako je jejich táta. Po pár letech už dokážou alespoň část příběhu odvyprávět samy. Ten příběh je pro ně děsně starý a v zásadě nuda. Zajímavé jsou detaily typu betlémské hvězdy – komety nebo těch nezapamatovatelných darů tří mudrců, u kterých jim neustále vnucoju, že mají hlubokou, zásadní symboliku a že vlastně ti mudrci ani nemohli nic jiného přinést, protože všechny směřují k jednomu významu. Narodil se Král. Ačkoliv králové jsou dnes už jen v pohádkách, snad přetrvá aspoň tahle tradice. Je asi v podstatě jedno, o čem se bude u temné svíčky v ještě větší štedrovečerní temnotě vyprávět. Stačí že budeme spolu a světlo bude hořet.

Vláda Šplichal

Když se řeknou Vánoce, tak první, co se mi vybaví, je kapr ve vaně. Je to už opravdu dlouho, co se tato tradice u nás v rodině nedrží, ale stejně je to to první, co mě vždy u slova Vánoce napadá. Vzpomenu si na sebe a svou sestru (dvojče), jak sedíme hodiny a hodiny v koupelně a honíme kapry, sem a tam. Úplně mokří se poté hádáme s maminkou, že ještě chvíli, ještě chvíli. V pozdější době pubertáka, jsou pro mě Vánoce už tradičním setkáváním rodiny u vánočního stromečku, kde se radujeme z dáreků, které jsou nám už povětšinou dávno známé, jelikož jsme celý prosinec šmejdili doma po skříních. Dnes ten „obraz“ rodiny u stromečku zůstává, ale místo mě se sestrou tam sedí můj syn, který celé

odpoledne netrpělivě čekal, až uslyší zvoneček. Doufám, že mu to ještě nějaký čas vydrží, protože rozzářené oči dětí jsou asi to nejhezčí, co nám všem Vánoce přináší.

Karel Marek

Každá rodina má svá slovní spojení či gesta, kterým rozumí jen její členové, protože se s nimi pojí nějaký rodinný zážitek. V naší rodině je tomu také tak. Slovním *pampotka* či *ikat* rozumíme jen my a vy se můžete jen dohadovat, co u nás doma asi znamená. Podělím se s vámi ale o jeden příběh a vlastně i recept, který je spojen s mými prvními Vánocemi v roli manžela. Bydleli jsme tehdy s mojí novopečenou ženou ještě na vysokoškolských kolejích, ale i přesto jsme chtěli prožít Štědrý den jen spolu a se vši parádou. Od kohosi jsme dostali kapra a moje žena k němu připravovala bramborový salát. Samozřejmě to byl takový bramborový salát, jaký znala z domova a který je pro ni s Vánocemi nerozlučně spojený. Těšil jsem se, protože její „to budeš koukat, jaká to je dobrota“ ve mně vzbuzovalo velká očekávání. A pak to přišlo. První společná štedrovečerní večere, svíčky, cukroví, kapr a... salát. Už při pohledu na něj jsem začal mít pochyby, nevypadal totiž vůbec tak, jak jsem ho znal z domova já. Také skutečnost, že se servíroval do misek, protože jeho konzistence byla téměř tekutá, mě trochu vyvedla z míry. Když jsem ochutnal, v očích své ženy jsem četl zřejmou otázku: „Tak co?“ Začal jsem rychle vymýšlet, jak vyjádřit, že moje očekávání byla zcela jiná, a přitom nezkatit krásný večer. „No, čekal jsem, že bude mít trochu jinou chuť,“ pronesl jsem nakonec netuše, že tato památná štedrovečerní věta vstoupí do naší rodinné historie. Používáme ji od té doby vždy, když chceme vyjádřit, že nějaké jídlo není zcela podle našich představ. A jaký že je ten tajemný recept na bramborový salát mojí ženy, bez kterého si po těch mnoha letech neumím štedrovečerní večeri představit už ani já? Uvaříte brambory ve slupce, oloupete je a nakrájíte na drobné kostičky. Najemno nakrájíte cibuli a přidáte ji k bramborám. Pak vše zalijete smetanou (čím bude tučnější, tím bude salát chutnější) a dle chuti dosolíte. Vyzkoušejte, doporučuji!

Rozhovor s Marcelou Chloupkovou

Marcela Chloupková (vpravo) s dcerou

V Lysé žijete od nepaměti, jste rodačka?

Rodačka jsem z Nymburka jako většina Lysáků mé generace, ale bydlím tu od narození. Mamka z Lysé pocházela a tatka tu byl na vojně v Milovicích (pocházel z Dobrušky). Ještě za svobodna jsem měla zaježí úmysly jít pracovat do Prahy, ale můj budoucí muž říkal, že tady máme bydlení a práci, tak kam bych jezdila.

Čím vlastně jste, co jste vystudovala?

Absolvovala jsem ekonomickou školu v Mladé Boleslavi. Vždycky jsem zastávala administrativní pozice. Tady jsem začínala v Kovoně jako sekretářka technického náměstka. Byla jsem tam asi 17 let, jednu dobu mě z ní lanařili na administrativní pozici do Národního divadla, kam jsme dodávali nábytek. Byla jsem vedoucí školní jídelny v Milovicích, pracovala jsem ve věznicích v Jiřicích na správním oddělení a vystřídala jsem i další kancelářské pozice.

Víme, že jste aktivní a věnujete se všemu možnému. Co vás baví, z čeho máte radost, co děláte ve volném čase?

Od mala jsem chodila do Sokola. Jako snad všichni.

Krátce i na veslák. Jako dítě jsem chtěla být sportovní reportérkou, ale tatka říkal, že jsem upadla. Stát se žurnalistkou, když rodiče nebyli nikdy ve straně, byl jen nedostupný sen. Pravidelně jsem se umísťovala na stupních vítězů v soutěžích v těsnopisu a rychlosti psaní na stroji, to je dnes už historie. Vždy jsem se věnovala sportu, snad jen když se narodila dcera, jsem si dala chvíli pauzu a byla jsem víc hospodyňka. Postupně jsem se ale ke sportu vrátila, začala jsem zase chodit do Sokola, jezdit na kole, zkrátka jsem si dala za úkol aspoň čtyřikrát v týdnu nějak sportovat. Byla jsem na spartakiádách, na sletech... Ještě nedávno jsem jezdila na kole na noční směny v nymburské nemocnici, kde jsem před odchodem do důchodu několik let pracovala.

Šestnáct let let jsem působila i na radnici (místostarostka města). Když je někdo na radnici, znamená to účastnit se bezpočtu akcí. Společenských i kulturních. Chodí se všude, ať je to kostel, duchodci, děti, prostě všude, často o víkend, večer. Dostala jsem se ke spoustě spolků, sdružení, aktivit. Jen jsem se u toho nikdy tolik nefotila. Musí tím ale s vámi žít celá rodina, jinak to nejde.

Taky jsem ten typ, co se pořád popelí kolem domu. Snažím se nežít v chlívků, udržovat okolí domu, kde zrovna bydlím. Tak mě zná asi hodně lidí.

Jak si představujete svůj ideální den?

Asi bych jela za vnučkou a strávila den s ní. A vlastně i s dcerou, protože žije v Praze a není tolik příležitostí se vidět. Všechny své blízké bych vzala k našemu koupacímu jezírku, které máme u domu ve Stratově a máme to tam rádi. Vloni jsme se v něm docela systematicky otužovali.

Přeju si, abych už za sebou měla operaci druhého kyčle a zase jsem se mohla všeho naplno účastnit. Mě nebaví sedět s rukama v klíně.

Věra Zoubková ●

Chodíte po značkách?

České turistické značení je obecně považováno za nejpracovnější a nejspolehlivější ze všech po celém světě. První turistické trasy byly vyznačeny okolo roku 1889, odkdy také existuje Klub českých turistů. Tyto první značené trasy slouží dodnes, například z Berouna na Karlštejn. Značení je systematické, má svá přesná a podrobná pravidla. Celou dobu také platí základní princip, že turistické značení je tu proto, aby turisté zbavovalo nutnosti hledat na každém rozcestí tu správnou cestu a ponechávalo jim dostatek prostoru na kochání se krásami krajiny, romantickými výhledy nebo historickými památkami. Značení pěších tras zajišťuje a pravidelně obnovuje více než 1500 dobrovolných a povětšinou nadšených značkářů Klubu českých turistů.

A tak můžete využívat více než 43 000 km značených pěších tras. Přes Lysou vedou trasy tři: zelená – od kostela přes Starou Lysou až do Benátek nad

Jizerou, žlutá – od kostela do Milovic a červená – z Káraného přes Lysou k mostu přes Labe.

Protože život přináší neustálé změny, mění se i značené turistické cesty. Překládají se například proto, že se z původní tiché silničky stala frekventovaná silnice s projíždějícími kamiony. Nebo se mění vlastnická práva k pozemkům, přes které vedou turistické cesty, a značená cesta je najednou přerušena plotem. Protože se značky často umísťují na stromy nebo sloupky veřejného osvětlení, občas se nějaká ztratí i s pokáceným stromem nebo vyměněným sloupem. Také „naše“ červená trasa dříve vedla přes most a na obou stranách mostu na ní navazovaly další trasy. Po opravě mostu a výměně svodidel se z přechodu mostu stala adrenalinová záležitost a Klub českých turistů se rozhodl z bezpečnostních důvodů trasu snad dočasně přerušit. O něco dříve se červené značky stěhovaly také kvůli rekonstrukci nadjezdu. Na žluté trase zase před nějakou dobou zmizely značky i s topoly v Komenského ulici.

Neexistuje žádný předpis nebo dokonce zákon, který by majitelům pozemků ukládal povinnost informovat o tom, že na jejich pozemku došlo ke ztrátě nebo poškození turistické značky. Záleží jen na slušnosti. Ale opravdu existují obce, které Klubu českých turistů oznamují, že při rekonstrukci ulice zmizely značky. Nebo pracovníci lesních správ občas ponechají u cesty vysoký pařez, i když všechno kolem je vykáceno. Neděje se tak ale moc často, protože slušnosti a ohleduplnosti zkrátka není tolik.

V Lysé a okolí se to však neděje vůbec.

Daleko častěji chybějící značení hlásí sami turisté – ze solidarity k soupeřníkům a z obvyklé lidské slušnosti. A tak prosím, buďte k sobě také slušní a pokud na svých toulkách po značených trasách narazíte na místa, kde musíte kvůli nedostatku značek cestu hledat a nemůžete se kochat, dejte o tom vědět. Je to úplně jednoduché, stačí si otevřít www.turistickeznacení.cz a napsat pár slov.

Zuzana Viktoriová ●

Sportovní hala se prodražuje

Sportovní hala roste, má již obvodové zdi a do konce roku by měla být hotová střecha. Ve čtvrtek 9. prosince měla rada města schválit tři změnové listy (ZL) a celkové navýšení nákladů o **10 215 923 Kč**. Z původní vysoutěžené částky 116 378 140 Kč se tak dostáváme na částku **126 594 062 Kč** a lze předpokládat, že se nebude jednat o cenu konečnou (pozn. redakce: ke dni uzávěrky tohoto čísla BC neznáme výsledek jednání rady města).

Již teď jsou při pohledu z ulice v konstrukci stěn vidět rozdíly proti projektové dokumentaci. Projednává se změna požárně bezpečnostního řešení (PBR), které by řešilo navýšení kapacity haly. To by znamenalo mj. rozšíření únikových východů například na úkor nářadovny, která by musela být podstatným způsobem zmenšena. Vypadá to, že **město téměř hned po zahájení stavby začalo řešit navýšení kapacity haly**. Předmětem jednání je také umístění tribun. Ty by měly zvýšit kapacitu haly; bohužel se ale ukazuje, že ne o takový počet míst, jaký byl projektantem slibován. Jak bude navýšena kapacita pro případné pořádání turnajů či podobných akcí s vyšším počtem sportovců i diváků, netušíme. **A ano, měli jsme pravdu. Jak ohledně kapacity, tak s tribunami.**

Z toho, co je vidět pouhým okem z ulice, se dá jednoznačně konstatovat, že:

1. Změnila se skladba obvodového pláště ST.01 – kde byl dříve uvažován sendvičový panel, nyní je vyzdívkou z plynosilikátových tvárnic.
2. Změněna byla i skladba obvodové stěny ST.02, kde dochází k záměně materiálu zateplení.

Tyto změny a i několik dalších věcí, se pokusíme níže podrobněji vysvětlit.

Obvodový plášť – ST.01

Změna je vyvolaná s největší pravděpodobností požadavkem na úpravu kapacity haly. Nové požárně bezpečnostní řešení nyní na obvodové konstrukce klade vyšší požadavky na požární odolnost jednotlivých konstrukcí. Sendvičový panel již nevyhověl a bylo zapotřebí zaměřit materiálové řešení stěny. Pokud bereme navýšení kapacity haly za žádané, pak je tato změna opodstatněná. Nebo má město ke změně jiný důvod?

Navýšení objemu výkopových prací

Téměř polovina z navýšované částky jsou vícepráce vyvolané zemními pracemi. Navýšení ceny za výkopové práce je popsáno ve změnovém listu č. 2. Při realizaci

zemních prací se může zjistit, že podloží není z hlediska geologie takové, jaké bylo uvedeno v projektu. To lze určitě pochopit, ale navýšení ceny o 4,2 mil. Kč bez DPH je na první pohled zarážející. K posouzení této změny nemáme dostatek podkladů, nicméně některé informace ukazují na to, že objem zemních prací je cca třikrát větší, než uvádí projekt. Pokud by tomu tak bylo, tak to z naší strany vyvolává několik dotazů, jejichž zodpovězení by mělo zajímat i zástupce města:

- Co zapříčinilo takové navýšení objemu výkopových prací?
- Proč s tím nepočítal projekt, když na pozemku byl vypracován inženýrsko-geologický průzkum? Nebyla tedy chyba v přípravné fázi, příp. v projektu?
- Jak byl investorovi prokázán nárůst objemu zemních prací? Bylo provedeno geodetické zaměření stavební jámy, tak aby se daly objemy jednoznačně doložit?

Osazení objektu do terénu

Co nás též zaráží, je osazení sportovní haly do terénu. Současný stadion s běžeckou dráhou je od haly oddělen svahováním, které vyrovnává rozdílné výškové úrovně haly a stadionu. V některých místech je převýšení až 3,5 m, čímž vznikají prudké svahy. Hala je se stadionem spojena pouze v místě vstupu. Z našeho pohledu by bylo daleko vhodnější, pokud

by stadion k hale přiléhala v jedné úrovni. Mělo by to několik výhod:

- pohyb po ploše stadionu by byl bezpečnější,
- plocha by umožňovala případné rozšíření stadionu nebo umístění dalších sportovních prvků,
- údržba areálu by byla jednodušší.

Bohužel toto není finální součet veškerých změn. Samotný změnový list č. 3 uvádí, že další změny budou následovat. Je zarážející, že vedení našeho města v tichosti a bez bližšího vysvětlení jedná o navýšení ceny haly.

Martin Jirsa, Radka Bláhová, Vladislav Šplíchal ●

Na prosincovém ZM paní Fischerová na dotazy položené Radkou Bláhovou jednoznačně potvrdila, že se úpravy dělají z důvodu navýšení kapacity haly, což s sebou přináší i požadavek na změnu vnitřního shromažďovacího prostoru. Současně PBR s navýšením kapacity nepočítá ale dle změnového listu probíhá jeho změna. Předpokládáme, že tato změna bude mít vliv i na technologie a požární zabezpečení, a samozřejmě s sebou přinese i další vícenásobky a zdražení celé haly. Citujeme ZL č.3: „Změna skladby střešního a obvodového pláště v návaznosti na vyžádanou změnu PBR. Aby došlo k navýšení užitných kapacit sportovní haly, v návaznosti na tento požadavek je nutné navýšení požární odolnosti konstrukcí sportovní haly.“

Sudoku

		5		7				
4	1		2					
9						8		
					6		2	4
		4		2	7			
			1				6	
		7	9				3	
5		9	6					
	6	4			5			9

AŽ 10 000 Kč za Váš TIP

Víš o někom, kdo prodává nemovitost?
Dej mi TIP a získej až 10.000 Kč

Johana SOUČKOVÁ

+420 777 141 243

jsouckova@mmreality.cz

MĚNÍME SVĚT REALIT

www.mmreality.cz

BEZ CENZURY, prosinec 2021 • Informační zpravodaj pro obyvatele města Lysá nad Labem, vychází 3–4x ročně

Redakční rada: Michaela Králová, Zuzana Valisková, Věra Zoubková, Lucie Šestáková, Ondřej Vaněček

Vydavatel: Lysá nás spojuje, z.s., Na Vysoké Mezi 345, 289 22 Lysá nad Labem • Evidenční číslo: MK ČR E 23999 • č. ú.: 2801859906/2010

e-mail: info.lysnadlabem@gmail.com • tel.: 603 814 830 • www.lysnasspojuje.cz